« Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος »

ΕΤΟΣ Β'. ΣΜΥΡΝΗ, τῇ 15 Μαΐου 1859 Ἀριθ. 9.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΑΦΡΙΚΗ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Διδιγκστῶνος).

(Συνέχεια.)

Ὁ λέων προσεγγίζει πάντοτε μὲ βῆμα λαθραῖον, ἐκτὸς ὅταν πληγωθῇ· καὶ ἡ θέα παγίδος τινὸς ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, δὲν δύναται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ πηδήσῃ τελευταίαν φοράν. Ἡ φρόνησις τὴν ὁποίαν ἡ θέα τῆς παγίδος ἐμπνέει εἰς τὸν λέοντα χαρακτηρίζει κατὰ τὰ φαινόμενα ἅπασαν τὴν αἰλουρικὴν φυλήν. Ἐν Ἰνδίᾳ, ἂν ἡ αἶξ, τὴν ὁποίαν δένουσιν εἰς πασσαλίσκον, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς δελέασμα εἰς τὴν τίγριν, εἶναι τεθειμένη εἰς τὴν πεδιάδα, αὕτη δι' ἑνὸς κτυπήματος τῆς ὁπλῆς της τοσοῦτον ταχέως ἁρπάζει τὴν βορὰν αὐτῆς, ὥστε ὁ ἐνεδρεύων κυνηγὸς δὲν προφθάνει νὰ σκοπεύσῃ αὐτήν· πρὸς ἐπανόρθωσιν τούτου σκάπτουσι λάκκον, ἐν τῷ ὁποίῳ δένουσι τὴν αἶγα, καὶ θέτουσι μικρὸν λίθον εἰς τὸ οὖς τοῦ δυστυχοῦς ζώου, ἵνα φωνάζῃ ὅλην τὴν νύκτα. Ἡ τίγρις τότε ἔρχεται, ἀλλ' ὅταν παρατηρήσῃ τὴν παγίδα, γρέφεται πολλάκις περὶ τὸν λάκκον καὶ οὕτω δύναται ὁ κυνηγὸς νὰ πυροβολήσῃ εὐχόχως κατ' αὐτῆς.

Ὅταν ὁ λέων ἔχων σφοδρὰν πεῖναν παραμονεύῃ, ἂν ἴδῃ οἱονδήποτε ζῶον, δὲν περιμένει αὐτὸ ἀλλὰ τὸ προσβάλλει ἀμέσως. Συνέβη ποτὲ νὰ προχωρῇ ἄνθρωπός τις ἕρπων διὰ τῶν χόρτων πρός τινα ῥινόκερων, καὶ ῥίψας βλέμμα πρὸς τὰ ὀπίσω εἶδεν ἔντρομος, ὅτι κατεδιώκετο ὑπὸ λέοντος· ἀλλ' ἐσώθη προφθάσας ν' ἀναβῇ ἐπὶ δένδρου. Εἰς τὸ Λοπεπὲ λέαινα ἐπέπεσε δι' ἑνὸς πηδήματος κατὰ τοῦ μηροῦ τοῦ ἵππου τοῦ Κ. Ὄζουελ· ὁ ἵππος ἀνεπήδησε φεύγων ὅλαις δυνάμεσιν· ὁ δὲ ἱππεὺς ἐμποδισθεὶς κατὰ τὸν δρόμον του ὑπό τινος ἀκανθώδους φυτοῦ ἔπεσε κατὰ γῆς, ὅπου ἔμεινεν ἀναίσθητος, καὶ ἐσώθη ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτοῦ. Ἕτερος Ἄγγλος ὁ Κ. Κοδριγκτὼν κατελήφθη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' ἐσράφη καὶ πυροβολήσας ἐφόνευσε τὸ θηρίον ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Εἷς τῶν ἵππων του διέφυγέ ποτε, καὶ ἐμποδίσθη ὑπὸ τοῦ τεθραυσμένου κορμοῦ δένδρου, ὅπου περιεπλέχθη ὁ χαλινός του· τὸν εὗρον μετὰ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, καὶ περὶ αὐτὸν εἰς μεγάλην τινὰ ἀπόστασιν παρετήρησαν τὰ ἴχνη πολυαρίθμων βημάτων λεόντων· οὗτοι προδήλως δὲν ἐτόλμησαν νὰ τὸν προσβάλωσι φοβούμενοι μὴ εὑρίσκετο ἐκεῖ διὰ νὰ σύρωσιν αὐτοὺς εἰς παγίδα. Δύο λέοντες προυχώρησαν νύκτα τινὰ μέχρι τριῶν βημάτων ἀποσάσεως ἀφ' ἑνὸς προβάτου δεδεμένου εἰς δένδρον, καὶ πολλῶν βοῶν ἐζευγμένων εἰς φορτηγὸν ἅμαξαν· ἐξέπεμψαν φρικώδεις βρυχηθμούς· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐγγίσωσι τὴν λείαν ταύτην, περὶ ἧς ἐνόμιζον ὅτι ἔπρεπε νὰ δυσπιστῶσι.

Ἄλλοτε ἐν Μαζουὲ εἷς ἐξ ἡμῶν ἐκοιμᾶτο βαθέως ὄπισθεν βάτου μεταξὺ δύο ἰθαγενῶν· καταβεβλημένοι δὲ ὑπὸ τοῦ κόπου παρημέλησαν νὰ διατηρήσωσι τὸ πῦρ, ὅπερ ἤναπτε παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν. Λέων τις προσήγγισεν εἰς τὴν ἐσβεσμένην πυρὰν, καὶ ἤρχισε νὰ βρυχᾶται ἀντὶ νὰ πηδήσῃ κατὰ τοῦ ἑνὸς τῶν ἀνθρώπων, ὅστις εὑρίσκετο βήματά τινα ἀπ' αὐτοῦ· βοῦς τις δεδεμένος εἰς τὰς θάμνους, ὑπῆρξε τὸ μόνον, ὅπερ ἐμπόδισε τὸν λέοντα νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἔμφυτον ὁρμὴν αὐτοῦ καὶ νὰ ῥι-

φθῇ κατὰ τῆς λείας του. Ἀπεσύρθη ἐπί τινος βουνοῦ κειμένου εἰς ἀπόστασιν τριακοσίων βημάτων, ὅπου ἤρχισε νὰ βρυχᾶται καὶ νὰ γρύζῃ ἕως τὰ χαράγματα τῆς ἐπιούσης ὅτε ἡ μικρὰ συνοδία διελύθη.

Οὐδὲν ἐξ ὅσων ἠδυνήθην νὰ μάθω περὶ τοῦ λέοντος μὲ ἔπεισε νὰ ὁμολογήσωμεν τὴν ἀγριότητα ἢ τὸ μεγαλεῖον τοῦ χαρακτῆρος ἅπερ ἀποδίδονται αὐτῷ. Οὐδόλως δὲ μετέχει τῆς εὐγενείας τοῦ κυνὸς τῆς Νέας Γῆς ἢ τοῦ Ὄρους Ἁγίου Βερνάρδου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ τὴν τεράστιον δύναμιν αὐτοῦ. Οἱ περὶ τὴν σιαγόνα αὐτοῦ ὑπερμεγέθεις μῦς, οἱ ὦμοι, οἱ πήχεις αὐτοῦ δεικνύουσιν ἀρκούντως τὴν τρομερὰν ἰσχύν του· ἐνίοτε φαίνεται κατωτέρα τῆς τοῦ ἰνδικοῦ τίγρεως. Ὁ λέων δὲν σηκόνει τὸν βοῦν τὸν ὁποῖον φονεύει, ἀλλὰ τὸν σύρει κατὰ γῆς· τοῦτο τοὐλάχιστον πάντοτε ἔβλεπον. Συμβαίνει εἴς τινας περιστάσεις νὰ πηδᾷ ἐπὶ τῶν γλουτῶν τοῦ ἵππου· ἀλλ' οὐδεὶς εἶδέ ποτε αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης καμηλοπαρδάλεως. Ἐπίσης δὲν ἀναβαίνει οὐδὲ ἐπὶ τῶν γλουτῶν τῆς ἀλκῆς, τὴν ὁποίαν καταβάλλει σχίζων αὐτὴν διὰ τῶν ὀνύχων του. Ὁ Ὄζουελ καὶ ὁ Οὐαρδὼν εἶδόν ποτε τρεῖς λέοντας προσπαθοῦντας νὰ καταβάλωσι βούβαλον, ὅστις ἀντέταξεν αὐτοῖς μεγάλην ἀντίστασιν, ἂν καὶ ἦτο πληγωμένος ὑπὸ σφαίρας θανατηφόρως. Ἐνταῦθα ἀναφέρομεν τὸ χωρίον ἔνθα ὁ Οὐαρδὼν διηγεῖται τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο.

«Τὴν 15 7βρίου 1856 ὁ Ὄζουελ καὶ ἐγὼ ἐσταθμεύομεν μετὰ μεσημβρίαν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Λιμποποῦ, ὅτε ὑδροϊέραξ ἐξώρμησεν ἀπ' ἔμπροσθεν ἡμῶν· κατέβην ἐκ τοῦ ἵππου ἵνα ἀκολουθήσω αὐτὸν διὰ τῶν θάμνων· τρεῖς βούβαλοι ἀνεφάνησαν, ὅτε ἐπλησίασα· ἀφοῦ ἐπροχώρησαν βήματά τινα ἐστάθησαν, καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ὅστις ἦτο ὁ πλησιέστερος εἰς ἐμὲ, ἐσράφη διὰ νὰ μὲ ἴδῃ· ἐπυροβόλησα κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου μὲ σραῖραν δύο ουγγιῶν, καὶ οἱ τρεῖς βούβαλοι ἔφυγον. Ἠκολουθήσαμεν αὐτοὺς ἅμα ἐγέμισα πάλιν τὸ πυροβόλόν μου· καθ' ἣν δὲ στιγμὴν παρετηρήσαμεν πάλιν τὸν βούβαλον τὸν ὁποῖον εἶχον πληγώσει, τρεῖς λέοντες πλησιάζοντες αὐτὸν εἰς ἕκαστον βῆμα ἐπήδησαν καὶ προσέβαλον τὸ δυστυχὲς ζῶον· ἐμυκᾶτο μανιωδῶς καὶ ἐξηκολούθησεν ἐπί τινας στιγμὰς νὰ τρέχῃ ἀμυνόμενον κατὰ τῶν ἐχθρῶν του· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐσάθη καὶ ἔκλινε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ πάλη παρέστησεν ἡμῖν τότε λαμπρὸν θέαμα· οἱ λέοντες σηριζόμενοι εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας των κατέσχιζον τὸν βούβαλον μετὰ λύσσης διὰ τῶν ὀδόντων καὶ τῶν ὀνύχων αὐτῶν· Ἐπλησιάσαμεν ἕρποντες, καὶ γονατίσαντες εἰς ἀπόσασιν τριάκοντα βημάτων ἐπυροβολήσαμεν κατ' αὐτῶν· τὸ ὅπλον μου ἦτο ἁπλοῦν καὶ δὲν εἶχον προφυλακτικὸν πυροβόλον· ὁ εἷς τῶν λεόντων μόλις ἐπρόφθασε νὰ σραφῇ, νὰ ἁρπάσῃ διὰ τῶν ὀδόντων του κλάδον βάτου τινός, ἥτις εὑρίσκετο παρ' αὐτῷ καὶ ἔπεσε νεκρὸς πάραυτα κρατῶν τὸν κλάδον εἰς τὸ στόμα του. Ὁ δεύτερος ἔφυγε τάχιστα· ὁ δὲ τρίτος ἀνυψώσας τὴν κεφαλὴν μᾶς παρετήρησε μετ' ἀδιαφορίας, καὶ ἤρχιζε νὰ κατασχίζῃ καλλίτερον τὸ πτῶμα τοῦ βουβάλου. Ἀπεμακρύνθημεν διὰ νὰ γεμίσωμεν πάλιν τὰ ὅπλα μας, καὶ πλησιάσαντες ἔπειτα ἐπυροβολήσαμεν ἐκ νέου. Ὁ λέων τότε ἔφυγεν· ἀλλὰ διαπερασθεὶς εἰς τὸν ὦμον ὑπὸ σφαίρας ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ· κατεδιώχθη ὅμως καὶ ἐφονεύθη ἀφοῦ ἐσράφη πολλάκις καθ' ἡμῶν· ἦτο δὲ ἄρρην ὡς καὶ ὁ φονευθεὶς πρῶτον. Συμβαίνει σπανιώτατα νὰ δυνηθῇ τις νὰ ἐμβάλλῃ ἐν τῇ πήρᾳ αὐτοῦ εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν δέκα λεπτῶν, ἕνα βούβαλον ἄρρενα καὶ δύο λέοντας. Οὐδέποτε ἔτι θὰ λησμονήσει τὸ συμβὰν τοῦτο, ὅπερ μᾶς ἐνεθουσίασεν ὑπερμέτρως.»

Ὁ βούβαλος βεβαίως ἐπλησίασεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔκειντο οἱ λέοντες· οὗτοι δὲ ἰδόντες αὐτὸν χωλὸν καὶ καθημαγμένον ἐνόμισαν ὅτι ἡ περίστασις αὕτη ἦτο καταλληλοτάτη νὰ ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῆς.

Ἓν γένει ὁ λέων ἁρπάζει τὸ ζῶον, ὅπερ προσβάλλει, ἀπὸ τῶν πλευρῶν παρὰ τοὺς ὀπισθίους πόδας, ἢ ἐκ τοῦ λαιμοῦ ὑπὸ τὴν κάτω σιαγῶνα· Ἀμφιβάλλεται ἂν δοκιμάζῃ ποτὲ νὰ ἁρπάσῃ αὐτὸ ἐκ τῆς ὠμοπλάτης. Τὸ πλευρὸν εἶναι τὸ σύνηθες μέρος τῆς ἐρόδου αὐτοῦ, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἄρχεται νὰ καταβροχθίζῃ πρῶτον. Τὰ αὐτὰ φρονοῦσι καὶ οἱ ἰθαγενεῖς ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ συμμερίζονται ἐντελῶς τὰς ἐρέξεις τοῦ λέοντος ὡς πρὸς τὰ μέρη, ἅτινα προτιμῶσιν. Ἐνίοτε ἀπαντᾶται ἀλκὴ, τῆς ὁποίας ὅλα τὰ ἐντὸς κατεβροχθίσθησαν ὑπὸ λέοντος, ἐνῷ τὸ σῶμα μένει σχεδὸν ἀνέπαφον. Τὰ ἐντόσθια καὶ τὰ πτυέα μέρη παρέχουσι γεῦμα τέλειον εἰς τὸν μέγιστον λέοντα· ὁ θὼς (τσακάλι) πολλάκις περιπλανᾶται γρύζων περὶ τὸ πτῶμα· ἀλλ' ἡ τόλμη του πολλάκις τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ὄνυχος τοῦ λέοντος, ὅστις φονεύει αὐτὸν ἀμέσως.

Ἅμα ὁ λέων κορεσθῇ κοιμᾶται, καὶ τότε εἶναι εὐκολώτατον νὰ τὸν καταστρέψῃ τις. Ἄλλως τε τὸ κυνήγιον τοῦ λέοντος μετὰ κυνῶν εἶναι ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνον ἢ τὸ τοῦ ἰνδικοῦ τίγρεως· διότι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ λέων βίπτεται κατὰ τῶν κυνῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦντες αὐτὸν διὰ τῶν ὑλακῶν παραχωροῦσιν εἰς τὸν κυνηγὸν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἵνα σκοπεύσῃ αὐτὸν ἀταράχως καὶ πυροβολήσῃ κατ' αὐτοῦ ἐν ἀνέσει.

Πρέπει νὰ ἐλπίζῃ τις νὰ εὕρῃ πολυαρίθμους λέοντας εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἔνθα ἡ ἄγρα εἶναι ἄφθονος. Οὐδέποτε συναθροίζονται εἰς ἀγέλας, ἀλλ' εἰς μικρὰς συμμορίας ἀνὰ ἕξ ἢ ὀκτώ· πιθανὸν δὲ οὗτοι ἀποτελοῦσι μίαν οἰκογένειαν καὶ συνενοῦνται διὰ νὰ ζητήσωσι βοσκήν. Ἐνίοτε κινδυνεύει τις πολλῷ μᾶλλον νὰ καταστραφῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ Λονδίνου ἢ νὰ φονευθῇ ἐν τῇ Ἀφρικῇ ὑπὸ λεόντων, ἐκτὸς ὅταν θέλῃ νὰ καταδιώκῃ αὐτούς. Τῳόντι ἐξ ὅσων εἶδον ἢ ἤκουσα περὶ αὐτῶν οὐδὲν δύναται νὰ γίνῃ πρόσκομμα εἰς τοὺς σκοποὺς ἀνθρώπου προι-

κισμένου μὲ τὴν συνήθη ἀνδρίαν, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ εἰς τὴν πρόοδόν του.

Ἡ αὐτὴ ἰδέα ἥτις παρεκίνησε τοὺς νεωτέρους ζωγράφους νὰ παρισῶσι τὸν λέοντα ὑπὸ φανταστικοὺς χαρακτῆρας, ὡδήγησε τοὺς αἰσθηματίας νὰ θεωρῶσι τὸν βρυχηθμὸν αὐτοῦ ὡς τρομερώτερον πάσης γηΐνου φωνῆς. Ἠκούσαμεν τὰς λέξεις ταύτας « βρυχηθμὸς μεγαλοπρεπὴς τοῦ βασιλέως τῶν ζώων. » Τῳόντι ἡ φωνὴ αὕτη δύναται νὰ ἐνσπείρῃ τρόμον, ὅταν μιγνύηται μὲ τὸν τρομερὸν κρότον τῆς βροντῆς τῶν μερῶν ἐκείνων, ὅταν ἡ νὺξ ἦναι τοσοῦτον σκοτεινὴ, ὥςε μετὰ πᾶσαν ἀστραπὴν, τῆς ὁποίας ἡ λαμπρότης εἶναι ἴση μὲ τὴν ταχύτητα αὐτῆς εὑρίσκεταί τις εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὡς εἰ ἀπετυφλοῦτο, ὅτε ἡ βροχὴ πίπτει μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς ὥςε τὸ πῦρ σβέννυται, καὶ μένει τις ἄνευ ὑπερασπίσεως, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ καταφύγῃ οὔτε εἰς δένδρον οὔτε εἰς τὸ πυροβόλον του, τὸ ὁποῖον καταβεβρεγμένον δύναται νὰ ἀποτύχῃ κατὰ πρῶτον. Ἀλλ' ὅταν εὑρίσκηται εἰς ἄμαξαν ἢ εἰς καλὴν οἰκίαν, τὸ πρᾶγμα ἔχῃ ἄλλως, καὶ ἀκούει τὸν βρυχηθμὸν τοῦ λέοντος χωρὶς σέβας οὐδὲ τρόμον. Τὸ νὰ μεγαλοδρημονῇ τις περὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ βρυχηθμοῦ τοῦ λέοντος οὐδὲν ἄλλο ἐςὶν ἢ μεγαλοπρεπὴς λῆρος. Ἡ φωνὴ τοῦ στρουθοκαμήλου εἶναι ἐπίσης ἠχηρὰ, ἀλλ' οὐδέποτε ἐξέπληξε τὸν ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ ἀμφέβαλλόν τινες περὶ τῆς βεβαιώσεως ταύτης, ἣν ἔκαμα πρό τινῶν ἐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐξήτασα ἐπιμελῶς τὴν γνώμην τῶν Εὐρωπαίων, οἵτινες ἤκουσαν τὰς φωνὰς ἀμφοτέρων τῶν ζώων· τοὺς ἠρώτησα ἂν ἠδύναντο νὰ ἐννοήσωσιν ἐλαχίστην διαφορὰν μεταξὺ τοῦ βρυχηθμοῦ τοῦ λέοντος καὶ τοῦ στρουθοκαμήλου. Ἅπαντες μοὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι οὐδεμίαν διαφορὰν εὕρισκον ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἦναι τὸ ζῶον. Καὶ ὅμως οἱ ἰθαγενεῖς βεβαιοῦσιν ὅτι διακρίνουσι περὶ τὴν ἀρχὴν τῶν δύο φωνῶν διαφορὰν τινα.

Εἶναι ἀληθὲς καὶ τὸ παραδεχόμεθα ὅτι ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ μορμυρισμοῦ κορεσθέντος λέοντος καὶ τοῦ ἐκφραστικοῦ γρυλλισμοῦ τοῦ πεινῶντος. Ἡ φωνὴ τοῦ λέοντος εἶναι ἐν γένει βαθυτέρα τῆς τοῦ στρουθοκαμήλου· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην μέχρι τοῦδε νὰ διακρίνω αὐτὴν μετὰ βεβαιότητος εἰμὴ διότι ἀκούεται ἐν καιρῷ νυκτὸς, καὶ ἡ τοῦ στρουθοκαμήλου ἐν καιρῷ τῆς ἡμέρας.

Ὁ λέων τῆς Ἀφρικῆς ἔχει χρῶμα κεραυόχρουν, ἡ χαίτη τοῦ ἄρρενος εἶναι μεγάλη, καὶ ἐμπνέει τὴν ἰδέαν μεγίστης δυνάμεως· τινῶν δὲ εἶναι μέλαινα κατὰ τὴν ἄκραν τῶν τριχῶν, ὅθεν προκύπτει νὰ ὀνομάζωσιν αὐτοὺς μελανοχαίτας ἂν καὶ ἐν γένει ἡ χαίτη αὕτη ἔχῃ χρῶμα κίτρινον καὶ κεραυόχρουν ὡς καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνακαλύψεως τῆς λίμνης Νγάμης οἱ Κ. Κ. Ὄζουελ καὶ Οὐίλσων ἐφόνευσαν ἀνὰ ἓν δεῖγμα ἑκάστης τῶν ποικιλιῶν τούτων· ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἦτο λέων γεγηρακὼς οὗτινος οἱ ὀδόντες δὲν ἦσαν πλέον εἰμὴ θρύμματα, καὶ οἱ ὄνυχες παντελῶς ἐξημβλυμμένοι· ὁ δ' ἕτερος ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς δυνάμεώς του ὢν εἶχεν ὀδόντας λευκοὺς καὶ ἠκονισμένους· ἀλλ' ἀμφότεροι ἐςερεοῦντο χαίτης.

Παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Νγάμης καὶ ἐν ὅλῃ τῇ περιχώρῳ οἱ λέοντες φωνάζουσιν ὀλιγώτερον ἢ εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη· μόλις ἠκούσαμεν αὐτοὺς κατὰ τὴν αὐτόθι διαμονήν μας

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τὸ μόνον ὃν τὸ ὁποῖον ὁλέων φοβεῖται, καὶ ὅςις τὸν ἐμποδίζει τοῦ νὰ πολλαπλασιασθῇ ὑπερμέτρως· εἶναι ἀληθὲς ὅτι σπανίως ὁ λέων προσβάλλει ζῶον ὡρίμου ἡλικίας· ἀλλὰ συμβαίνει πολλάκις, ὅταν ἁρπάσῃ τοὺς νεοσσοὺς βουβάλου, νὰ ἴδῃ τὴν μητέρα τοῦ ζώου ἐφορμῶσαν κατ' αὐτοῦ, νὰ τὸν ἁρπάσῃ διὰ τῶν κεράτων της καὶ νὰ τὸν ῥίψῃ ἀμέσως νεκρόν. Εὕρομεν δὲ πολλοὺς λέοντας οὕτω φονευθέντας. Ἀμφιβάλλεται ἂν εἷς μόνος λέων προσβάλλῃ ποτὲ ἀκμαῖον βούβαλον· τὸ πλῆθος καὶ ἡ δύναμις τῶν βρυχηθμῶν οἵτινες ἀκούονται, ὁσάκις τὴν νύκτα φονευθῇ βούβαλος, ἀναγγέλλουσι κατὰ τὸ φαινόμενον ὅτι πλείονες τοῦ ἑνὸς λέοντες προσέβαλον αὐτόν.

Εἰς τὴν πεδιάδα ἥτις κεῖται πρὸς μεσημβρίαν τῆς διαβάσεως τοῦ Σεβιτουάνα εἴδομεν ἀγέλην βουβάλων, οἵτινες ἠμύνοντο κατά τινων λεόντων προβάλλοντες τὸ μέτωπον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· οἱ ὄρρενες ἦσαν εἰς τὰ ἔμπρός· αἱ δὲ θήλειαι κατεῖχον τὴν ὀπισθοφυλακήν. Ἀρκεῖ εἰς ταῦρον τοιούτου εἴδους νὰ ῥίψῃ μόνον εἰς τὸν ἀέρα τὸν ῥωμαλεώτατον λέοντα διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ ἀμέσως. Μοὶ διηγήθησαν ὅτι εἰς μέρος τι τῶν Ἰνδιῶν καὶ αὐτοὶ οἱ ἥμεροι βούβαλοι συνησθάνοντο τὴν ὑπεροχὴν αὐτῶν ὡς πρός τινα ἄγρια ζῶα· καὶ ὅτι εἶδον αὐτοὺς καταδιώκοντας τίγριν ἐνῷ ἐμυκῶντο, ὡσανεὶ εὐχαριςοῦντο μεγάλως εἰς τὸ κυνήγιον τοῦτο. Οἱ λέοντες οὐδέποτε πλησιάζουσι τοὺς ἐλέφαντας ἐκτὸς τῶν νέων τοὺς ὁποίους ἐνίοτε κατασπαράττουσι. Πᾶν ζῶν πλάσμα ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου φεύγει ἀπ' ἔμπροσθεν τοῦ εὐγενοῦς ἐλέφαντος, καὶ ὅμως ἠδύναντο νὰ γίνωσι λεία εὐκολωτέρα τοῦ ῥινόκερω, οὗτινος ἡ θέα μόνον ἀρκεῖ νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τὸν λέοντα.

ΓΟΔΕΦΡΕΔΟΣ Ο ΒΟΥΙΛΛΩΝΟΣ.

Ἀφοῦ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ὑπῆρξεν εὐπρόσιτος καὶ φιλόξενος πρὸς πάντας τοὺς συρρέοντας εἰς αὐτὴν πανταχόθεν προσκυνητὰς, ἡ Παλαιςίνη διοικουμένη ὑπὸ τοῦ Καλίφου Χακὶμ κατέςη αἴφνης γῆ κλαυθμοῦ διὰ τοὺς Χριςιανούς. Ὁ Χακὶμ εἶχεν ἀπαγορεύσει ἐπὶ αὐςηροτάτῃ ποινῇ τὴν ἐξάσκησιν τῆς λατρείας τοῦ Ἰησοῦ Χριςοῦ εἰς τὰς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ χώρας, καὶ οἱ προσκυνηταὶ τῆς Δύσεως διαφυγόντες ὡς ἐκ θαύματος τοὺς λιωγμοὺς τῶν Ἀράβων διηγοῦντο ἐν ταῖς πατρίσιν αὐτῶν τὰς φρικώδεις βεβηλώσεις τῶν ὁποίων ἡ ἁγία χώρα εἶχε καταςῆ τὸ θέατρον.

ΓΟΔΕΦΡΕΔΟΣ Ο ΒΟΥΙΛΛΩΝΟΣ.

Πέτρος ὁ ἐξ Ἀμβιανοῦ (Amiens) ὁ ἐπονομαζόμενος Ἐρημίτης γενόμενος καὶ αὐτὸς προσκυνητὴς δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰ παράπονα· ἀλλ' ἐπισκεφθεὶς τὸν Πάπαν Οὐρβανὸν τὸν Β΄. ἐξεικόνισεν εἰς αὐτὸν διὰ ζωηρῶν χρωμάτων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ τῷ διηγήθη ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμφανισθεὶς αὐτῷ κατ' ὄναρ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸν ἄφον του ἀπὸ τὴν θεοσυγῆ ἐκείνην τυραννίαν. Ἀντὶ δὲ πάσης ἀποκρίσεως ὁ Πάπας ἐπέθεσε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ προσκυνητοῦ, ὡς νὰ ἔλεγεν αὐτῷ. «Ὑπάκουσον εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου!» Λαβὼν δὲ τὴν εὐχὴν ταύτην ὁ Πέτρος ἠγέρθη φαιδρὸς καὶ ἐνθουσιῶν, καὶ ἐπελάβετο πάραυτα τοῦ ἔργου. Ἦτο μικρὸς, ἰσχνὸς καὶ ῥακενδύτης, καὶ ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις αὐτοῦ ἐφέρετο ἐπὶ εὐτελοῦς ὄνου, καὶ ὅμως φλεγόμενος ὑπὸ διακαοῦς ζήλου καὶ πίστεως περιήρχετο ὡς ἀπόστολος τὴν Εὐρώπην. Ἐν Γαλλίᾳ ὡς καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, πανταχοῦ ὅπου ἡ εὔγλωττος φωνή του ἀντήχει διήγειρε παλμοὺς εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐκίνει αὐτοὺς εἰς δάκρυα, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ κραυγὴ Diex il volt (Dieu le veut) *εἶναι θέλημα Κυρίου*, ἠκούσθη πανταχόθεν, καὶ ἤρχισαν οἱ πιστοὶ νὰ ἀμιλλῶνται περὶ τοῦ ποῖος νὰ φορέσῃ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ὤμου τὸν ἐρυθρὸν σαυρὸν ὡς σημεῖον τῆς κατατάξεως αὐτοῦ εἰς τὸν στρατὸν τοῦ ἱεροῦ πολέμου, καὶ τὸν Μάϊον τοῦ 1096 στρατὸς ἐκ τεσσαράκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν Γάλλων, Φλαμανδῶν, Ἰταλῶν, Λοθαριγγιανῶν καὶ Νορμανδῶν ἐξεκίνησεν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν Πέτρου τοῦ Ἐρημίτου, Γαλθιέρου τοῦ Πεξεῖου καὶ Γαλθιέρου τοῦ Sans Avoir (τοῦ Ἀπόρου). Τρεῖς μῆνας μετὰ ταῦτα Γοδεφρέδος ὁ Βουϊλλῶνος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βαλδουΐνος ὡδήγησαν διὰ τῆς Γερμανίας καὶ Οὐγγαρίας εἰς Κωνσταντινούπολιν στρατὸν ἐξ ὀγδοήκοντα χιλιάδων καλῶς ὡπλισμένων ἀνδρῶν οἱτινες καθ' ὁδὸν συνήγαγον τὰ λείψανα τοῦ πρώτου στρατοῦ σχεδὸν κατασταφέντος ὑπὸ τῶν Οὔγγρων καὶ Σέρβων. Γοδεφρέδος ὁ Βουϊλλῶνος ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1050 ἢ 1052 ἐν Βεζῇ πλησίον τῆς ἐν Βραβαντίᾳ Νιβέλλης. Νεώτατος ὢν ἔτι εἶχε πολεμήσει ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ αὐτοκράτορος Ἑνρίκου τοῦ Δ΄ ἐναντίον τοῦ Πάπα καὶ εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν Ῥώμην ξιφήρης, ἀλλὰ καταληφθεὶς ὑπὸ βαρείας ἀσθενείας εἰς τὴν ἐπισροφὴν του ἐκ τῆς ἐκστρατείας ταύτης κατὰ τῆς ὁποίας ἡ συνείδησίς του ἀνθίστατο, ηὐχήθη πρὸς ἱκανοποίησιν νὰ

ἐκστρατεύσῃ πρὸς ὑπερασπισιν τῶν χριστιανῶν τῆς Παλαιστίνης. Ἀποκρουσθεὶς δὲ κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξίου, κατέστη μετ' οὐ πολὺ φίλος τοῦ ἡγεμόνος τούτου, καὶ προυχώρησεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐκυρίευσε τὴν Νίκαιαν τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ τέλος τὴν Ἱερουσαλὴμ, τῆς ὁποίας ὁμοθυμαδὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὑπὸ πάντων τῶν συστρατιωτῶν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Γοδεφρέδος μετριοφρονῶν καὶ ταπεινούμενος ἀπεποιήθη τὸ διάδημα τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πόλει ἔνθα τὸ μέτωπον τοῦ σωτῆρος τοῦ κόσμου εἶχε πληγωθῆ ὑπὸ στεφάνου ἐξ ἀκανθῶν. Ἠρκέσθη δὲ εἰς τὸν τίτλον δουκὸς καὶ προστάτου τοῦ Ἁγίου Τάφου. Ἐπιστρέφων δὲ ἔκ τινος ἐκστρατείας κατὰ τοῦ Σουτάνου τῆς Δαμασκοῦ ὁ Γοδεφρέδος ἀπέθανε φαρμακευθεὶς ὡς λέγουσί τινες ἱστορικοὶ ὑπό τινος θρησκομανοῦς Ἄραβος.

Γοδεφρέδος ὁ Βουϊλλῶνος ἦτο οὐ μόνον γενναῖος πολεμιστὴς, ἀλλὰ καὶ ἀνὴρ πεπαιδευμένος ὁμιλῶν καὶ γράφων εὐκόλως τὴν Λατινικὴν, Γαλλικὴν καὶ Τευτονικήν. Ὁ Τάσσος ἐξελέξατο αὐτὸν ἥρωα τοῦ ἐπικοῦ ποιήματός του, ὅπερ ἐπιγράφεται ἡ *Ἐλευθερωθεῖσα Ἱερουσαλὴμ*.

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ.

Ἡ Ὑπνοβάτις τῆς Μηκώνου.

Μικρὰ πόλις ὡς χωρίον ἐπ' ἀμμώδους παραλίας
Ἥσυχος τὰ πέτρινά της καὶ ἰσχνὰ ἁπλόνει μέλη,
Μὲ μικρὰς καὶ μονοστέγους λευκοχρίστους τὰς οἰκίας
Ἀλκυὼν λευκὴ νομίζεις ἥτις νὰ πετάξῃ θέλει.

Τὴν ἡμέραν ὁ μακρόθεν ταχυπλέων ξένος ναύτης
Τὸν ὁρίζοντα ἑτάζων πέριξ μὲ τὸν ὀφθαλμόν του,
Τὸ μακρόν του βλέμμα στρέφει καὶ ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης,
Καὶ τὴν πόλιν της νομίζει λευκὸν ἄρρισμα τοῦ πόντου.

Τὴν ἑσπέραν πάλιν ὅταν ὠχροφέγγει ἡ Σελήνη
Ἐπ' αὐτῆς τὸ βλέμμα ῥίπτων ῥιγοῖς, φρίττεις καὶ φοβεῖσαι
Μόν' ἡ γλαὺξ κρωγμὸν θρηνώδη καὶ ἀπαίσιον ἀρίνει
Καὶ νομίζεις τρέμων ὅτι μεταξὺ μνημάτων εἶσαι!

Εἶναι ὥρα μεσονύκτων! Μελαγχολικὴ Σελήνη
Ὡς νεκρώσιμος λυχνία 'στοὺς αἰθέρας κρεμαμένη
Ἀργυρὰς μυστηριώδεις ἀμυδρὰς ἀκτῖνας χύνει,
Καὶ τὴν ὑπναλέαν φύσιν μ' ὠχρὸν σάβανον λευκαίνει.

Εἰς τὴν φωτεινὴν, ἀτμώδη ἀτμοσφαῖραν βυθισμένα
Ἄστρα ἀραιὰ μαρμαίρουν, τώρα στιλβουν, τώρα σβύνουν
Εἰς τῆς κυανῆς θαλάσσης οὕτω τὸν βυθὸν πυθμένα
Ὄστρακα μαργαριτώδη ἀδεβαίας λάμψεις χύνουν.

Σιωπᾷ τὸ πᾶν! ἀγρία σιγὴ τάφων βασιλεύει!
Ἅπασα ὑπνώττ' ἡ φύσις, καὶ ὁ ζέφυρος πνοή της
Ἐλαφρὰ τῶν δένδρων μόλις τὰ ξηρὰ φύλλα σαλεύει,
Ὅπου κεῖνται μαραμμένα ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς τοῦ κοίτης.

Σιωπᾷ τὸ πᾶν! καὶ μόλις γλυκὺς φλοῖσβος τῶν κυμάτων
Ὡς παλμὸς τῆς εὐαισθήτου καὶ μεγάλης της καρδίας
Ἀντηχεῖ ἀδιακόπως μὲ ἀφροῦ γραμμὴν χαράττων
Καὶ φιλῶν μὲ ὑγρὰ χείλη τὰ πλευρὰ τῆς παραλίας.

Ἅπασα ὑπνώττ' ἡ φύσις! Ἂν ψυχή τις μονωμένη
Ἀγρυπνῇ τὴν ὥραν ταύτην, τρέμει, ὠχριᾷ, φοβεῖται
Καὶ νομίζει εἰς μελέτας αἰθερίους βυθισμένη
Πῶς μυστήριόν τι μέγα καὶ παγκόσμιον τελεῖται!

Οὕτω μόνος τυ ὢν εἶδον εὐρυχώρου ἐκκλησίας
Εἰς τὸ πάλλον φῶς λαμπάδων σβεννυμένων καὶ λυχνίων
Τρέμεις τοὺς παλμοὺς ἀκούων τῆς ἰδίας σου καρδίας
Καὶ θαῤῥεῖς, πῶς εἶσαι μάρτυς ἀοράτων μυστυρίων.

Καὶ μολπὰς κρυφὰς ἀκούεις ᾄσματα καὶ ψαλμωδίας,
Καὶ προσβλέπεις τῶν ἁγίων τὰς εἰκόνας κινουμένας,
Καὶ σκιὰς φασμάτων, ὅπως ἐν ἡμέρᾳ λιτανείας
Διὰ μέσου τῶν κιόνων κατηρεῖς διερχομένας,

Τῶν βημάτων των ἀκούει τακτικὸν ἐλαφρὸν ψόφον,
Ὡς τοῦ θυσιαστηρίου ν' ἀναβαίνουν τὰς βαθμίδας
Καὶ ἀκοίμητος βοᾷ ἡ ἠχὼ τῶν ὑψοροφῶν
Θόλων εἰς τὰς μαρμαρίνους διατρέχουσα ἀψῖδας!

Σιωπᾷ τὸ πᾶν! πλὴν ὄχι! ἄκουσον ἐδῶ πλησίον
Δέν σοι φαίνεται πῶς χεὶρ τις ἀφανὴς μυστηριώδης
Ἐντὸς κλείθρων σιδηρίνων στρέφει σιδηροῦν κλειδίον
Ὦ! πτηνοῦ τῆς νυκτὸς εἶναι ὁ κρωγμὸς τραχὺς, βραγχώδης;

Ἡ τρυγμὸς τινὸς ἐντόμου σοῦ γρυλλίζει εἰς τὰ πέριξ
Ἢ παράθυρον θὰ ἦναι τεθραυσμένον ὅπου τρύζει
Ὅταν πνέουσα βαρεῖα ἔλθῃ τοῦ ἀνέμου πτέρυξ
Καὶ περὶ τοὺς σιδηρίνους στρόφιγγάς του τὸ γυρίζει.

Ἀλλ' ὦ φρίκη! ἰδὲ, αὕτη τῆς ὁράσεως ἀπάτη,
Καὶ ἀνύπαρκτος δὲν εἶναι στιγμιαῖα ὀπτασία,
Ἀδυνάτου ἐγκεφάλου γέννημα ψευδὲς, ποῦ πλάττει
Τρομασμένη, δειλιῶσα, δεισιδαίμων φαντασία!

Πέριξ μου τὰς θύρας βλέπω οἰκιῶν ἀνοιγομένας,
Καὶ μὲ νυκτικοὺς χειτῶνας ἡμιγύμνους, λευκοφόρους
Γυναικῶν σκιὰς σιγῶσας, κατηφεῖς ἐξερχομένας
Καὶ βωβὰς διατρεχούσας διευθύνσεις διαφόρους,

Τῶν κοθόρνων των ὁ κρότος ἐξυπνεῖ κραυγὰς τῶν σκύλων,
Κων κὸν μέλανα πῖλον εἰς τὴν κεφαλὴν των φέρουν
Κ' ἐπ' αὐτῆς διοπτρων ζεῦγος κολοσσαίων καὶ στραγγύλων
Μὲ τὰ φῶτα τῆς Σελήνης ἐξαστράπτουν καὶ μαρμαίρουν

Πόθεν ἄραγε ἐξῆλθον τὰ ἀλλόκοτ' αὐτὰ ὄντα;
Τὰ ἐξήμερεν ὁ ᾅδης; εἶναι φάσματα μνημάτων;
Τὸν δυσώδη κράβδατον των πρὸς στιγμὴν καταλιπόντα
Σκελετοὶ ἠμφιεσμένοι μὲ τὰ ἄσπρα σάβανά των;

Τί ζητοῦν τὴν ὥραν ταύτην; εἰς τὰς σκοτεινὰς τριόδους;
Γραῖαι μάγισσαι βεβήλων μυστικῶν καταχθονίων
Τελετὴν νὰ κάμουν θέλουν; ἢ μετὰ μορφῆς ἀτμώδους
Στίφη ἐφιαλτῶν εἶναι βρυκολάκων καὶ στοιχείων;

Μήπως εἶναι λευκαὶ νύμφαι, νυκτερίδες ποῦ διέπουν
Τὴν καρδίαν, τὰς αἰσθήσεις, τὴν ζωὴν τῶν θνητῶν ὅλων,
Ἢ ψυχαὶ σεμνῶν παρθένων ἔρχονται ἐδῶ νὰ βλέπουν
Συγγενεῖς των ἐπιζῶντας ἀπὸ τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον;

Ἀλλ' ἰδέ! μεταξὺ τούτων σκιὰ μία νεωτέρα
Μὲ στιλπνὴν, μέλαιναν κόμην, ὡς οἱ ἄγγελοι ὡραία
Τώρα μειδιᾷ εἰς τ' ἄστρα καὶ γελᾷ εἰς τὸν αἰθέρα
Τώρα παίζει μὲ τὸ κῦμα ἥσυχος γαληνιαῖα!

Εἶναι ἄγγελος, ἢ πνεῦμα; Οὔτ' ἀγγελικῆς χορείας
Μέλος εἶναι, οὔτε εἶναι μάγισσα ὀργῆς καὶ φένου,
Οὐδ' αἰθέριόν τι πνεῦμα, οὐδὲ φάσμα ὀπτασίας.
Εἶναι ἡ ὡραιοτάτη, ὑπνοβάτις τῆς Μηκώνου.

Α. Κ

ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΣΥΜΒΑΝ.

Δύο ἔμποροι τῶν Παρισίων, στενώτατα συνδεδεμένοι ὑπὸ φιλίας, εἶχον ὁ μὲν θυγάτριον ὁ δὲ παιδίον ἄτινα συνέλαβον πρὸς ἄλληλα σφοδρὰν κλίσιν, ἥτις εὐνοεῖτο καὶ ὑπὸ τῶν γονέων, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἑνωθῶσι διὰ βίου.

Κατὰ δυςτυχίαν ὅμως, καθ' ἣν στιγμὴν ἐνόμιζον τὴν πολυπόθητον ἕνωσίν των ἐγγὺς τοῦ νὰ ἐκτελεσθῇ, πολυτάλαντός τις γέρων (ἄχ! αὐτοὶ οἱ κακόγεροι ποσάκις δὲν σφετερίζονται διὰ τοῦ μετάλλου των τὰ δικαιώματα τῆς νεολαίας!) εἶδε τὴν νεάνιδα καὶ ἔκαμεν εἰς τοὺς γονεῖς της προτάσεις περὶ γάμου.

Οἱ δὲ γονεῖς μὴ δυνάμενοι ν' ἀντιςῶσιν εἰς τὸ δέλεαρ ὑπερβάλλοντος πλούτου, τὴν ἠνάγκασαν νὰ δεχθῇ αὐτόν.

Ἅμα δὲ τὸ νέον ζεῦγος συνεδέθη διὰ τοῦ ὑμεναίου, ἡ νύμφη διέταξεν αὐστηρῶς τὸν νέον ἐραστήν της νὰ μὴ τὴν ἴδῃ ποτὲ πλέον, καὶ ὑπέκλινεν ἀγογγύστως τὸν αὐχένα εἰς τὸν ζυγὸν τὸν ὁποῖον ἡ στοργὴ ἢ μᾶλλον ἡ ἀπληστία τῶν γονέων της εἶχεν ἐπιβάλλει εἰς αὐτήν. Ἀλλ' ἡ φυσικὴ ἀδημονία τῆς ψυχῆς της κατέτηκεν αὐτὴν ὁσημέραι, καὶ τέλος ἐπῆλθε βραδεῖα ἀσθένεια ἥτις ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν τάφον.

Ἅμα δὲ ἡ εἴδησις τοῦ λυπηροῦ τούτου συμβάντος ἔφθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἐραστοῦ, ἡ θλίψις του ἐδιπλασιάσθη, διότι ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα χηρεύσεως αὐτῆς· ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς ὅτι ποτὲ κόρη οὖσα ἐβυθίσθη εἰς λήθαργον παρατεταμένον ἀνέλαβεν ἐλπίδα, καὶ ἔδραμεν εἰς τὸ μέρος τοῦ ἐνταφιασμοῦ της, ὅπου διὰ καλοῦ δωροδοκήματος ὁ νεκροθάπτης ἐπείσθη νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀνορύξῃ τὴν ἐνταφιασθεῖσαν, καὶ τοῦτο ποιήσας ἀπήγαγεν αὐτὴν εἰς μέρος ἀσφαλὲς, ἔνθα διὰ τοῦ δέοντος τρόπου ἀνεῤῥίπισε τὸν σχεδὸν ἐσβεσμένον σπινθῆρα τῆς ζωῆς. Μέγας ὑπῆρξεν ὁ θαυμασμὸς τῆς νέας ὅτε ἔμαθε τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκετο, καὶ πιθανὸν ὅτι ἐπίσης μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ χαρά της, διότι τὴν ἔσωσεν ὁ ἐραστὴς αὐτῆς. Ἅμα δὲ ἀνέλαβεν ἀρκούντως, ὁ μνηστὴρ καὶ ὁ νῦν σωτὴρ αὐτῆς ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν τὴν περὶ γάμου δικαίαν αἴτησίν του· οἱ δὲ λόγοι του ἐνισχυόμενοι ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της οὐδεμίαν εὗρον ἀντίστασιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐν Γαλλίᾳ διαμονὴ αὐτῶν δὲν ἦτο ἀσφαλὴς δι' αὐτοὺς, ἀπεφάσισαν νὰ μετοικήσωσιν εἰς Ἀγγλίαν, ἔνθα συνέζησαν ἐπὶ δέκα ἔτη. Ὑπὸ σφοδρᾶς ὅμως ἐπιθυμίας καταληφθέντες τοῦ νὰ ἴδωσι πάλιν τὴν πάτριον γῆν, καὶ νομίζοντες ὅτι ἠδύναντο ἤδη νὰ εὐχαριςήσωσι τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην ἄνευ οὐδενὸς κινδύνου, ἐπέστρεψαν εἰς Γαλλίαν, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ κυρία ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ συζύγου της τὸν ὁποῖον ἀπήντησαν εἰς δημόσιόν τινα περίπατον· καὶ μολονότι πολὺ ἐπροσπάθησε νὰ μεταμορφώσῃ ἑαυτὴν, δὲν κατώρθωσε νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὁ ἰσχυρογνώμων σύζυγος ἀπήντησεν αὐτὴν ἐπὶ δικαςηρίου. (*Ο ἐρίφης!*)

Ὁ δὲ ἐραστὴς πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων του διετείνετο ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶχεν ἀπολέσει πᾶν δίκαιον ἐνταφιάσας αὐτὴν, καὶ ὅτι αὐτὸς σώσας αὐτὴν ἐκ τοῦ θανάτου ἀπέκτησε δικαιώματα ἰσχυρότερα.

Οἱ λόγοι ὅμως οὗτοι, ἂν καὶ ἤθελον ἔχει μέγα βάρος εἰς δικαςήριον προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος, ἐφάνησαν λίαν ἀνίσχυροι ἐνώπιον τῶν νομοδιδασκάλων. Ὅθεν ἡ κυρία μετὰ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς, χωρὶς νὰ περιμείνωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαςηρίου, φρονίμως ποιοῦντες ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς Ἀγγλίαν, ἔνθα συνεβίωσαν εὐτυχῶς μέχρι τέλους ζωῆς.

ΕΝ ΝΕΦΕΛΑΙΣ.

Δὲν ἦτο ὁ μέγας δόκτωρ Φραγκλῖνος ἐκεῖνος ὅστις παρέβαλε τὰ ἀερόςατα ἢ ἀεροβατικὰς σφαίρας πρὸς νήπια, ἅτινα ἐν μὲν τῷ παρόντι εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι ἴσως ὠφελήσουσι. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ἐμὴ περὶ τούτου γνώμη ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀξιώσεως.

Οἱ ἀδελφοὶ Μογγολφιέροι, εἰ καὶ ἀναντιῤῥήτως εἰσὶν οἱ πατέρες τῶν ἀεροναυτῶν, οὐδέποτε διήγειραν τὸν θαυμασμόν μου. Ναὶ μὲν ἦσαν ἐπιστήμονες, ἀλλὰ δὲν εἶχον ἱκανὴν πεποίθησιν εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν ὥστε νὰ ἐμπιστευθῶσιν αὐτῇ τὴν ἰδίαν ζωήν· καὶ ἀντὶ ν' ἀναβῶσιν αὐτοὶ εἰς τὰ νέφη, ἐπέστρεψαν τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις των εἰς τὰ ζῶα, στέλλοντες πρόβατον, ἀλέκτορα καὶ νῆσσαν, εἰς ὕψος 1500 ποδῶν, δι' ἑνὸς τῶν ἀεροςάτων αὐτῶν, καὶ τοῦ ταλαιπώρου ἀλέκτορος ἐθραύσθη ἡ πτέρυξ — «ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀρεώσεως τοῦ ἀέρος, εἶπον τινὲς, — «ὑπὸ λακτίσματος τοῦ προβάτου, ἀπεκρίθησαν οἱ Μογγολφιέροι. Ὁ Κύριος Πελάτρης δὲ Ῥοζιέρος ἦτο ὁ πρῶτος θνητὸς, ὅστις ἐνεπιστεύθη ἑαυτὸν ἐν ἔτει 1783 εἰς ἀερόβατον σφαιροειδοῦς σχήματος τεσσαράκοντα πέντε ποδῶν πλάτους καὶ ἑβδομήκοντα πέντε ὕψους, ἀλλ' ἡ πτῆσις αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε πολὺ φιλόδοξος καὶ ὑπερβαίνουσα ἐννενηκοντάκις τὸ ὕψος τῆς σελήνης· πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Προὐτίμησε νὰ ὑψωθῇ μόνον τριακοσίους πόδας, καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὸ ἀσήμαντον τοῦτο ὕψος κρατούμενος κάτωθεν ὑπὸ σχοινίων, ἕως οὗ βαθμηδὸν ἡ σφαῖρά του κατέβη. Ἤθελε νομίσει τις ὅτι ὁ Κύριος οὗτος ἦτο ἐξ ἐκείνων οἵτινες οὐχ ἅπτονται ὕδατος πρὶν ἢ μάθωσι κολυμβᾶν. Ἀλλ' ὄχι. Ὁ Ῥοζιέρος καὶ ὁ μαρκέσιος Ἀρλάνδος ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ ἐδοκίμασαν πρῶτοι τὴν τύχην των ἐντὸς ἀδεσμεύτου ἀεροβάτου· ὑψώθησαν μέχρι τριῶν χιλιάδων ποδῶν, καὶ περιῆλθον κυκλοειδῶς καὶ ἀτάκτως ὅλην τὴν περίμετρον τῶν Παρισίων, ἐμπνέοντες, ὡς ἐφαντάζοντο, εἰς τοὺς ἐνθουσιώδεις κατοίκους τῆς πόλεως ταύτης τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ γαλλικὸν ἔθνος ἐκυρίευσε τὸ ἀχανὲς διάστημα, καὶ ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀεροκράτωρ. Περίεργόν τι συνέβη ἐνῷ διέβαινεν ὁ περιῆπτάμενος ὄγκος. Οἱ ἐπὶ τῶν πύργων τῆς Παναγίας ἱςάμενοι θεαταὶ εἶδον τὴν σφαῖραν ἐπικαλύπτουσαν τὸν ἥλιον, καὶ οὕτω παρέσχεν αὐτῆς ἐπί τινας στιγμὰς τὸ θέαμα ὁλικῆς ἐκλείψεως. Ἐγὼ δὲ πιστεύω ὅτι ὁ Κύριος Ῥοζιέρος ποτὲ δὲν ἀνέλαβεν ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι ἐπήνεγγε τοιοῦτον φαινόμενον. Παραφερόμενος δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας ἐξηκολούθησεν ἀεροβατῶν ἕως οὗ κατέπεσεν. Ἀναφέρουσι, λέγει ἡ Βρετανικὴ ἐγκυκλοπαιδεία, ὅτι τὸ ἀερόςατον ἔφθασεν εἰς ὕψος τοσοῦτον ὥστε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἀντικείμενα δὲν διεκρίνοντο πλέον καὶ ὁ μαρκέσιος Ἀρλάνδος ἤρχισε νὰ φρονῇ ὅτι ἡ περιέργεια καὶ φιλοδοξία του ἐκορέσθησαν ἀρκούντως. Ὁ ἐπιςήμων ὅμως ἀεροναύτης ἀπεναντίας δὲν ἠδύνατο νὰ εὐχαριςηθῇ ὅσον δήποτε ὑψηλὴ καὶ ἂν ἦτο ἡ ἀνάβασις, καὶ ἐξηκολούθει νὰ καίῃ ἄχυρα. Ἐπὶ τέλους δὲ, ὅτε διαῤῥήγματά τινα ἠκούσθησαν πλησίον τῆς κορυφῆς τοῦ ἀεροςάτου, καί τινες ὀπαὶ παρετηρήθησαν καίουσαι εἰς τὰ πλευρὰ, ὁ ταγματάρχης κατελήφθη ὑπὸ τρόμου (δικαίως βέβαια), καὶ ἠνάγκασε τὸν συνταξειδιώτην του νὰ ἵπταται ἧττον ἐπιστημονικῶς.

Οἱ δύο ἀεροπόροι περιέγραψαν ἓξ μιλίων περιφέρειαν, καὶ διετέλεσαν μετέωροι εἰκοσιπέντε λεπτὰ, τινὰ ἐκ τῶν ὁποίων ὑποθέτομεν ὅτι ὑπῆρξαν πολὺ μακρά. Ἡ μηχανὴ αὕτη ἐπληροῦτο ὑπὸ καπνοῦ· τοιαύτη ἦτο ἡ ἐφεύρεσις τῶν Μογγολφιέρων· ἡ δὲ ἐπιτυχία αὐτῆς παρεκίνησε τὸν Κύριον Κάρολον τὸν ἐφευρετὴν τῆς διὰ τοῦ ὑδρογονικοῦ ἀερίου μεθόδου νὰ κάμῃ νέα πειράματα.

Ἐν τινι δὲ ἀεροβατικῇ σφαίρᾳ, ἐκ μεταξωτοῦ κατεσκευασμένῃ καὶ δι' ἀερίου πεπληρωμένῃ, οἱ Κύριοι Κάρολος καὶ Ῥοβέρτος ἀνεχώρησαν ἐκ τοῦ περιβόλου τοῦ Κεραμεικοῦ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, καὶ κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἐνθουσιώδους τινὸς θεατοῦ «ἀρίπταντο ὡς ἡμίθεοι πρὸς τὰς ἀθανάτους μονὰς, ἵνα λάβωσι τὸ γέρας τῆς διανοητικῆς προόδου.» Οἱ ἡμίθεοι κατέβησαν εἰς Νέσλην περίπου εἰκοσιπέντε μίλια μακρὰν τῶν Παρισίων ἀσφαλῶς καὶ καλῶς ἔχοντες. Τὸ ἀερόβατον ἂν καὶ εἶχε χαλαρώσει ὀλίγον, διετήρει εἰσέτι ἱκανὴν ἀποπλευστικὴν δύναμιν ὅτε κατέβησαν ἐξ αὐτοῦ οἱ ἀεροπόροι, ὥστε καί τοι ὁ ἥλιος εἶχε δύσει καὶ ἡ νὺξ προσήγγιζεν, ὁ Κύριος Κάρολος ἀπεφάσισε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ταξείδιόν του ἄνευ συντρόφου. Ὅτε δὲ ἀνέβη εἰς δύο μιλίων ὕψος ὁ ἥλιος πάλιν ἀνέτειλε δι' αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρότητι αὐτοῦ, ἐνῷ οἱ ἀτμοὶ συνηθροίζοντο ὑποκάτωθεν καὶ ἀπέκρυπτον τὴν γῆν ἀπὸ τὴν ὅρασίν του. Τότε ἀνέτειλεν ἡ σελήνη καὶ ἔχυσε τὰς ἀκτῖνάς της ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν νεφῶν. Τὸ σύνολον τοῦ θεάματος τούτου παρίστα τοιοῦτον καταπληκτικὸν μεγαλεῖον, ὥςε ὁ θρασὺς οὗτος βροτὸς μόνος ἐν τῷ αἰθέρι καὶ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ κόσμου κεχωρισμένος, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Τὴν 28 Ἰουνίου 1784 ἀεροβατικὴ ἀνάβασις ἐγένετο ἐν Λουγδούνῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας περιηγουμένου τότε ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ κόμητος Ἄγας, ὑπὸ δύο ἀεροναυτῶν ἐξ ὧν ὁ ἕτερος ἦτο νεᾶνίς τις ἡ Κυρία Θιβλέ. Πρώτη δὲ ἡ γυνὴ αὕτη ἐπεχείρησε νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὰς ἀγγελικὰς χορείας τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὡς πάντες γινώσκομεν, τὸ θεῖον πλάσμα ἡ γυνὴ ἀπεσπάσθη προσκαίρως πρὸς τέρψιν ἡμῶν. Ἔφθασε δὲ εἰς ὕψος 13,000 ποδῶν ὅθεν ἔῤῥιψαν ἱςὸν σημαίας 14 λιτρῶν βάρους, ὅστις ἐχρειάσθη οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν ἑπτὰ λεπτῶν ἵνα φθάσῃ εἰς τὴν γῆν.

Τὴν 19 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ βασιλικὸς ἀεροναύτης ὡς ὁ δοὺξ τῆς Χάρτρης, ἔπειτα δὲ Αὐρηλίας ἐπεχείρησε νὰ ἀναβῇ εἰς τὰ νέφη· ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ὕψος ἓξ χιλιάδων ποδῶν ὁ δοὺξ ἤρχισε νὰ φοβῆται διὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ, καὶ διὰ τοῦτο ἔτρωσε διὰ τοῦ ξίφους του τὸ κατώτερον μέρος τῆς μεταξίνης σφαίρας ἵνα καταβῇ ταχύτερον. Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἐγένετο ἐν νεφέλαις ἐν τῷ μέσῳ βροντῶν ἐπὶ πέντε ὥρας, καὶ διήνυσε δρόμον ἑκατὸν τριάκοντα πέντε μιλίων.

Ἡ ἀκόλουθος ἐκδρομὴ τοῦ Κυρίου Τεστοῦ εἶναι ἀξιοπερίεργος καὶ διὰ τὴν γελοίαν ἐπιμονήν του εἰς τὸ νὰ ἀναβῇ εἰς τὰ νέφη, καὶ νὰ μένῃ ἐκεῖ ἄνευ οὐδενὸς σκοποῦ, καὶ διὰ τὰ ἀλλόκοτα ἐμπόδια τὰ ὁποῖα ἀπήντησε φθάνων εἰς τὰ διάφορα ὕψη. Ἀνέβη μόνος ἐντὸς στιλπνῆς μεταξωτῆς σφαίρας κατεσκευασμένης ὑπ' αὐτοῦ τούτου. καὶ ἐφωδιασμένης ὑπὸ βοηθητικῶν πτερύγων, καὶ ἀνέβαλε τὴν πτῆσίν του μέχρι τῆς 4ης ὥρας μ. μ. προσεγγιζούσης τῆς βροχῆς. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ὕψος τρισχιλίων ποδῶν εὗρεν ὅτι ἐχρειάζετο ἅρμα (σαβούραν), καὶ ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀερίου ἐπροσπάθει νὰ καταβῇ διὰ τῆς ἀντενεργείας τῶν πτερύγων του, καὶ μολονότι αὗται ἦσαν διεσχισμέναι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κατώρθωσε νὰ καταβῇ εἴς τινα ἀγρὸν σίτου ἔνθα συνέλεξε λίθους χωρὶς νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ ἁμάξιόν του, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου περιεκυκλώθη ὑπὸ περιέργων χωρικῶν, καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ καὶ οἱ ὑπομίσθιοι αὐτοῦ τοῦ ἀπῄτησαν ἀποζημίωσιν δι' ἣν ἐπήνεγκε ζημίαν, καὶ ἐπειδὴ τοὺς ἠρνεῖτο αὐτὴν, ἥρπασαν τὸ σχοινίον τοῦ ἀεροβάτου ὅπερ εἰσέτι ἐκυμαίνετο εἴς τινα ἀπόςασιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ οὕτως ἔσυρον τὸν δέσμιον αὐτῶν θριαμβευτικῶς πως εἰς τὴν ἀςυνομίαν. Ὁ Κύριος Τεστοῦς δεικνύων τὰς τεθραυσμένας πτέρυγάς του κατέπεισεν εὐτυχῶς τοὺς ἀνθρώπους τούτους ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ φύγῃ, καὶ ἰδὼν ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν πτερύγων καὶ τῆς χλαίνης του εἶχον ἀνακουφίσει σημαντικὰ τὴν μηχανὴν, ἔκοψεν αἴφνης τὸ σχοινίον, καὶ ἀπέπτη ἀποτόμως πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῶν αἰχμαλωτιςτῶν αὐτοῦ.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἡ κληρονομία.—Φίλε Διμήτριε ἔλα νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ... εἶμαι ὅλος χαρά.

—Τί τρέχει;

—Ἐκληρονόμησα ἓν ἑκατομμύριον ἀπὸ τὸν θεῖόν μου Πολυταλαντίδην. Ὁ Θεὸς μακαρίσοι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ σὺ δὲν ἐλπίζεις νὰ κληρονομήσῃς ἀπὸ κανένα τίποτε;

—Ἐγώ; μάλιστα.

—Τί;

—Ἐλπίζω νὰ κληρονομήσω... *τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν!*

—

Δυνάμεθα νὰ ἀστεϊσθῶμεν ὁπόταν μᾶς ἀρέσκῃ ἐὰν προσέχωμεν νὰ ἀρέσκωμεν ἀστεϊζόμενοι.

—

Ἐπαρχικός τις δήμαρχος ἐν Γαλλίᾳ διεκοίνωσεν ἐσχάτως ὅτι—Πᾶς ὁ μετερχόμενος τὸν ἐπαίτην καταδικάζεται εἰς πρόστιμον δεκαπέντε φράγκων πρὸς βοήθειαν τῶν πτωχῶν.

—

Κυρία τις λίαν καλλωπίστρια ἐν Ἀθήναις εἰκονιζομένη ὑπὸ ζωγράφου, παρεπονεῖτο ὅτι τὰ χρώματά του δὲν ἦσαν ἀρκετὰ ζωηρὰ καὶ τὸν ἠρώτησε πόθεν τὰ ἠγόραζε.

—Ἀπὸ τὸ μαγαζίον ὅθεν τὰ ἀγοράζει καὶ ἡ εὐγενεία σας, τῇ ἀπεκρίθη ὁ κακοήθης.

—

Τί ἐστι χρόνος; Ἀτμάμαξα τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ σταματήσῃ.

—

—Δημήτριε, εἶπεν ἐσχάτως κύριός τις, φέρε με ἕνα ζευγάρι ἀπὸ τὰ ὑποδήματά μου, ἀλλὰ κύτταξε νὰ ἦναι *ταίρια*.

—Εὐθύς, ἀφέντη.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἔρχεται ὑπηρέτης φέρων τὰ ὑποδήματα ὧν τὸν ἓν ἦτο πολὺ μακρότερον τοῦ ἑτέρου.

—Ἀνόητε, τοῦ λέγει ὁ κύριός του, τί εἶν' αὐτὰ ποῦ μὲ φέρεις; δὲν βλέπεις ὅτι τὸ ἓν εἶναι μακρότερον ἀπὸ τὸ ἄλλο;

—Νὰ μὴ ζήσω, ἀφέντη, ἂν καὶ τὸ ἄλλο τὸ ζευγάρι δὲν εἶναι ἔτσι.

—

Κυρία τις ζητοῦσα νὰ μισθώσῃ παραδουλεύτραν τῇ ἐπρότεινε νὰ ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν της εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ πρωὶ καὶ νὰ ἀναχωρῇ εἰς τὰς πέντε τὸ ἑσπέρας.

—Δὲν εἶναι τὸ ἴδιον, κοκόνα μου, τῇ εἶπεν ἡ παραδουλεύτρα, νὰ ἔρχωμαι εἰς τὰς πέντε τὸ πρωὶ καὶ νὰ φεύγω εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ βράδυ;

—

Ἡ εὐγενὴς καταγωγή—Δὲν μᾶς ἐξευγενίζουν αἱ ἀρεταὶ τῶν προγόνων μας; ἠρώτησεν ἐσχάτως εὐπατρίδης τις.

—Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀτιμάζωσι καὶ αἱ κακίαι αὐτῶν; ἀπεκρίθη κυρία τις, καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν κανεὶς κρεμασθῇ διὰ κακούργημα, νὰ κρεμασθῶσιν ὅλοι οἱ ἀπόγονοί του;

—

Βοήθεια καὶ ὄχι δούλα.—Ἄγγλος τις ἐπισκεφθεὶς ἐσχάτως τὴν Ἀμερικὴν, κατέλυσεν ἔν τινι ξενοδοχείῳ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Βοστόνης· ἐκάθησεν εἰς τὸ γεῦμα καὶ μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες συμπαρεκάθηντο μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν τράπεζαν ἦτο καὶ ὑπηρέτριά τις τὴν ὁποίαν οὗτος ὠνόμασε *δούλα*· ἀλλ' ὁ ξενοδόχος ἐπέπληξεν αὐτὸν μετ' ἀγανακτήσεως.

—Ἡμεῖς, εἶπε, τοὺς ὑπηρέτας μας τοὺς ὀνομάζομεν *βοήθειαν*. Δὲν εἶναι οἱ καταπιεζόμενοι δοῦλοι τῆς Ῥωσσίας.

—Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Ἄγγλος, θέλω τὸ ἐνθυμηθῆ εἰς τὸ ἑξῆς.

Καὶ τῳόντι τὸ ἐνεθυμήθη, διότι τὴν ἐπιοῦσαν τὸ πρωὶ ἐξύπνησεν ὅλον τὸν κόσμον φωνάζων μὲ ὅλα τὰ δυνατά του. Βοήθεια! βοήθεια! νερόν! νερόν! καὶ παρευθὺς πάντες οἱ τοῦ ξενοδοχείου ὥρμησαν εἰς τὸ δωμάτιόν του φέροντες ἕκαστος κάδον ὕδατος.

—Σᾶς εἶμαι πολλὰ ὑπόχρεως τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ Ἄγγλος, ἀλλὰ δὲν χρειάζομαι τόσον νερὸν διὰ νὰ ξυρισθῶ.

—Διὰ νὰ ξυρισθῆτε! εἶπεν ὁ ξενοδόχος· ἀμὲ διατί ἐφωνάζετε, βοήθεια! νερόν! ἡμεῖς ἐνομίσαμεν ὅτι ἡ οἰκία μας, ἐπυρπολεῖτο.

—Μοὶ εἴχετε εἰπεῖ, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγλος, νὰ ὀνομάζω τὴν δούλην βοήθειαν καὶ σᾶς ὑπήκουσα· καὶ πῶς ἤθελα φωνάζει νερὸν ἀντὶ νὰ φωνάζω φωτιά;

Ἡ ἐξήγησις φαίνεται τοὺς εὐχαρίστησε.

—

Ἱερεύς τις ἐν τινι μοναστηρίῳ τῆς Φλωρεντίας ἐπειδὴ ἦτο υἱὸς ἁλιέως, ἤπλονε καθ' ἑκάστην δείκτυον ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ δωματίου του, ἵνα ἐνθυμῆται τὴν καταγωγήν του. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἡγουμένου διὰ τῆς φαινομένης ταύτης ταπεινοφροσύνης του διεδέχθη αὐτὸν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα δὲν ἤπλονε πλέον τὸ δείκτυον. Ἐρωτηθεὶς δὲ τὴν αἰτίαν τούτου ἀπεκρίθη ὅτι ἐπειδὴ ἔπιασε τὸ ψάρι, δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην ἀπὸ τὸ δείτυον.

—

Ἡ προξενία.—Τῶν συνδρομητῶν τις μᾶς γράφει. Ἐὰν εὕρωμεν νεάνιδα πλουσίαν, ὡραίαν, καλοκἀγαθον, χαρίεσσαν κτλ. κτλ. νὰ τοῦ κάμωμεν τῆς προξενιαῖς. Ἀλλ' ἐὰν τοιαύτη νεᾶνις ἦτο δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἴπωσιν οἱ φιλοδίκαιοι ἀναγνῶσται ἡμῶν, εἰς τοιαύτας περιστάσεις ποῖον ἐνθυμεῖται κανεὶς; πρῶτον ἑαυτὸν ἢ τοὺς συνδρομητάς του;

Λύσις τοῦ ἐκ τῷ ὀγδόῳ φυλλαδίῳ Αἰνίγματος.

Οὖς

Αἴνιγμα.

Ὁ ἥμισυς προστάζω
Ὁ δὲ λοιπὸς ὡραῖον
Ἄνθος, μῦρα σταλάζω·
Ὅλος δ' ἐν συντομίᾳ,
Ἐπὶ νώτων εὐρέων,
Πόσα καλὰ βαστάζω!
Ἤπειρος βαθεῖ! ποία!

τέλος πάντων εἶναι τίμιον κορίτσι,—ἂν καὶ τὰ τίμια κορίτσια εἶναι σπάνια εἰς τὸ Λονδῖνον·—θὰ σὲ φέρω εἰς ἓν ἄσυλον.

Μὲ ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος, καὶ ὑποστηρίζων με ὅσον ἠδύνατο καλλίτερον μὲ ὡδήγησε τῳόντι εἰς τὴν οἰκίαν τῶν πενήτων τοῦ Ἄσεως, ὅπου μὲ ἐδέχθησαν ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας.

Ἀμέσως μοὶ ἐπεδαψίλευσαν βοηθείας. Ἐνόμισα ὅτι ἐσώθην. Ὤ! πόσον μετενόησα διότι ἐσυλλογίσθην ὅτι ἐν Λονδίνῳ οὐδεὶς εἶχε συμπάθειαν διὰ τοὺς πάσχοντας! Ἐνταῦθα εὗρον τὴν συμπάθειαν διωργανισμένην, τὸ ἔλεος ἐξασκούμενον κατὰ τοὺς κανόνας πολυμελοῦς διευθύνσεως, καὶ ἔχον ἀπέραντα ὅρια. Ταῦτα ἔλεγον κατ' ἐμαυτὴν, μυλόρδε, καὶ ἡ καρδία μου ἐπληροῦτο ἀπείρου εὐγνωμοσύνης.

Ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἀκριβῶς μετὰ τὴν στιγμὴν τῆς εἰσόδου μου, εἷς τῶν ὑπαλλήλων τῆς οἰκίας μοὶ ἤνοιξε τὴν θύραν, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ ἐξέλθω. Εἴκοσι τέσσαρας ὥρας! τοιαύτη εἶναι ἡ ἀναψυχὴ, τὴν ὁποίαν ἐν Λονδίνῳ ἡ εὐαγγελικὴ ἀγάπη παραχωρεῖ εἰς τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες κινδυνεύουν νὰ ἀποθάνωσιν. Εἰκοσιτέσσαρας ὥρας! τὸν καιρὸν τοῦ νὰ λάβωσιν ὀλίγην ζωὴν, τὸν καιρὸν τοῦ νὰ ἁρπάσωσιν ἐσπευσμένως ὀλίγας δυνάμεις, ἵνα παλαίσωσιν ἔτι, καὶ ὑποφέρωσιν ἡμέρας τινὰς περισσότερον.

Ἀλλὰ τοιοῦτός ἐστιν ὁ νόμος.

—Εἶσαι νέα καὶ δυνατὴ, μοὶ εἶπον, ἐργάζου!

Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ὑπακούσω, μυλόρδε, καὶ νὰ ἐργασθῶ! Ἀλλ' ἔμαθον μετὰ ταῦτα ὅτι γυναῖκες εὔρωστοι, ἐπιτήδειαι καὶ γεγυμνασμέναι εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας δὲν δύνανται νὰ κερδίζωσιν ἐν Λονδίνῳ ἱκανὰ διὰ νὰ ἀγοράζωσιν ἄρτον· ἐγὼ δὲ ἠγνόουν καὶ αὐτὴν τὴν ἀκριβῆ σημασίαν τῆς λέξεως ἐργασία.—Εἶχον ἐργασθῆ διὰ νὰ μάθω τὰς γλώσσας, εἶχον ἐργασθῆ ἐνώπιον τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τῆς φόρμιγγός μου. Τοιαύτην ἐργασίαν μοὶ ἐπέταττεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀσύλου;

Παρῆλθε μία, ἔπειτα δύο ἡμέραι, καὶ ἡ πεῖνα ἐπανῆλθε τρομερωτέρα... Ὤ! μυλόρδε, ἐν μέσῳ τῶν δυστυχιῶν τούτων εὑρίσκεται ἐνταῦθα δι' ἐμὲ γλυκεῖα, ἀγγελικὴ ἀνάμνησις. Τὴν ἑσπέραν τῆς δευτέρας ταύτης ἡμέρας ἐβάδιζον ἐξηντλημένη ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου τοῦ Εὐθηνοπαζάρου, διότι δὲν ἀπεμακρυνόμην ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ Ἄσεως. Ἡ πεῖνα ἤρχιζε νὰ παράγῃ ἐν ἐμοὶ τὰ συνήθη ἀποτελέσματα αὐτῆς,—τὰ ἀποτελέσματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τόσον συχνάκις ὑπέφερον!—Ἡ κεφαλή μου ἦτο βαρεῖα, οἱ τεθωλωμένοι ὀφθαλμοί μου δὲν ἔβλεπον πλέον τὸ φῶς τοῦ φωταερίου εἰμὴ διά τινος ὁμίχλης ἐχρωματισμένης ὑπὸ μυρίων μεταβαλλομένων χρωμάτων· τὸ μέτωπόν μου διεῤῥήγνυτο εἰς τὰς προσβολὰς ὀξείας ὀδύνης.

Ἠσθανόμην ὅτι ἔμελλον νὰ πέσω· οὕτως εἶχον πέσει πρὸ δύο ἡμερῶν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκλονιζόμην μὴ βλέπουσα οὐδὲν ἄλλο περὶ ἐμὲ εἰμὴ φωτεινὴν καὶ συγκεχυμένην σροφάλιγγα, χεὶρ τις μὲ ἥρπασεν ἐκ τοῦ βραχίονος, καὶ μὲ ὑπεστήριξε.

—Τί ἔχει τὸ δυστυχὲς αὐτὸ κοράσιον; ἠρώτησεν ἐνταυτῷ γλυκεῖά τις φωνή.

Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας πᾶν τίναγμα ἠθικὸν ἢ φυσικὸν ἀποκαθιστᾷ διὰ μίαν στιγμὴν τὴν ἰσορροπίαν τῶν αἰσθήσεων. Ἡ ἔκπληξίς μου μοὶ ἀπέδωκε τὴν ὅρασιν. Εἶδον περὶ ἐμὲ δύο νέας κυρίας, αἵτινες ὑπεστηρίζοντο εἰς τὸν βραχίονα κυρίου τινὸς κατ' ὀλίγον ἀνωτέρου τὴν ἡλικίαν ἀπὸ αὐτάς.—Τὰ χαρίεντα πρόσωπα τῶν δύο τούτων θελκτικῶν νεανίδων, μυλόρδε, παρίστανται εἰσέτι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου καθ' ἣν στιγμὴν σᾶς ὁμιλῶ. Πόση ἀγαθότης εἰς τὸ βλέμμα αὐτῶν! ποία τρυφερὰ συμπάθεια εἰς τὸ μειδίαμά των! Πόσον ἦσαν καλοκἀγαθοι καὶ πόσον ὡραῖαι.

—Ἡ δυστυχὴς αὐτὴ νέα ἀποθνήσκει τῆς πείνης, εἶπεν ὁ Κύριος, ἀφοῦ μὲ ἐξήτασε προσεκτικῶς.

—Ὑπὸ τῆς πείνης! ἐπανέλαβον τρέμουσαι αἱ δύο νεάνιδες.

Ἡ πρεσβυτέρα περιέπτυξεν ἀμέσως τὴν ὀσφύν μου διὰ τῶν βραχιόνων της, καὶ εἶδον δάκρυα εἰς τοὺς ὡραίους ὀφθαλμοὺς τῆς νεωτέρας.

—Ὤ! Στέφανε! ἀνεβόησεν ἡ τελευταία αὕτη, πρέπει νὰ τὴν φέρωμεν εἰς τῆς μητρός σου.

—Νὰ τὴν φέρωμεν ἀμέσως, προσέθηκεν ἡ πρεσβυτέρα, ἥτις μὲ ἔσυρεν ἤδη.

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον Στέφανον τὰς ἐμπόδισε, καὶ ἐξηκολούθει νὰ μὲ ἐξετάζῃ ψυχρῶς. Ἐνυπῆρχεν ἀγαθότης εἰς τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ, ἀλλ' ἀγαθότης ἔμφρων καὶ περιεσκεμμένη, ἥτις ἀντέφασκεν εἰς τὴν νεότητά του.

—Δὲν εἶναι δυνατὸν, Κλάρη, εἶπεν ἐπὶ τέλους· —μὴ ἐπιμένεις, Ἄννα, δὲν εἶναι δυνατόν! Δὲν δυνάμεθα νὰ φέρωμεν τὴν νέαν ταύτην εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρός μου... ἀλλὰ δυνάμεθα καὶ χρεωστοῦμεν νὰ τὴν βοηθήσωμεν.

Ἔσυρεν ἐκ τοῦ κόλπου του βαλάντιον, καὶ ἔθηκεν εἰς τὴν χεῖρά μου δύο χρυσᾶ νομίσματα.

—Δὲν ἀρκοῦσιν αὐτά, Στέφανε, δὲν ἀρκοῦσιν! ἀνεβόησαν ἀμφότεραι αἱ νεάνιδες·—ἰδοὺ, ἰδοὺ, κυρία μου.

Τὰ βαλάντια αὐτῶν ἐνεβλήθησαν ταυτοχρόνως εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ ἐνδύματός μου.

Ἠσπάσθην τὴν χεῖρα τῆς νεωτέρας, καὶ ἡ πρεσβυτέρα μοὶ εἶπεν·

—Ἡ οἰκία μας εἶναι ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν τῆς Κορνιχίλλης·—ὅταν πεινάσῃς, ἐλθέ!

—Ὤ! ἐλθέ! ἐπανέλαβεν ἡ ἄλλη.—Ὁ Στέφανος εἶναι κακὸς, ἀλλ' ἡ μήτηρ του θὰ σὲ δεχθῇ...

—Ποτὲ δὲν ἐπανεῖδον τοὺς δύο τούτους ἀγγέλους, μυλόρδε.—Βραδύτερον ὅτε ἡ δυστυχία μὲ κατεβάρυνε πάλιν, ἐζήτησα τὴν οἰκίαν αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ τὴν εὕρω, διότι ἐλησμόνησα τὸν ἀριθμόν.—Ἀλλὰ τὰ γλυκύφωνα ὀνόματα καὶ τὰ θελκτικὰ πρόσωπα αὐτῶν μένουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ παρακαλῶ τὸν θεὸν νὰ μὲ καταστήσῃ ποτὲ ἱκανὴν ν' ἀποδώσω εἰς αὐτὰς πᾶσαν εὐεργε-

σίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπεδαψίλευσαν. Διότι ἦτο δι' ἐμὲ μεγίστη παρηγορία τὸ νὰ ἀπαντήσω κατὰ τύχην ὀλίγην ἀγαθότητα. Τοῦτο μοὶ ἔδωκεν ὀλίγην δύναμιν καὶ ἐλπίδα, μοὶ ἔδειξε τὸν κόσμον ὑπ' ὄψιν ὀλιγώτερον πένθιμον.

Ἠγόρασα ἄρτον μὲ τὰ χρήματα τῶν δύο νεανίδων. Ὅτε δὲν εἶχον πλέον οὐδέν, ἔψαλλον εἰς τὸ Εὐθηνοπάζαρον τὴν ἑσπέραν ἐνώπιον ξενοδοχείου τινός, ὅπου συνηθροίζοντο ἔμποροι τοῦ Ἄστεως. Μοὶ ἔδωκαν κατὰ πρῶτον περισσότερα τῶν ὅσα μοὶ ἐχρειάζοντο· ἀλλὰ τὸ πλῆθος συνωθεῖτο πέριξ ἐμοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀστυνομίας μοὶ ἀπηγόρευσαν τοῦ νὰ ψάλλω.

Τότε, ὦ Βρίαν, ἡ ἰδέα ἑκουσίου θανάτου μὲ κατέλαβε διὰ πρώτην φοράν. Δὲν ἤθελον νὰ δεχθῶ τὰς προσφορὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες κερδοσκοποῦσιν ἐπὶ τῆς δυςυχίας τῆς γυναικός, διότι ἀνῆκον εἰς ὑμᾶς, καὶ δὲν μοὶ ἔμεινε πλέον ἄλλο μέσον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς παντελοῦς στερήσεως. —Ἐπειδὴ δὲ ἤξευρον ἤδη τὸ τί ὑποφέρει τις πρὶν ἀποθάνῃ ἐκ τῆς πείνης, ὁ φόβος μὲ ὤθει εἰς τὴν αὐτοχειρίαν.

Εἶχον ἰδεῖ ἄλλοτε δυστυχές τι παιδίον πνιγόμενον ἐν τῇ λίμνῃ, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς ὁποίας ὑπῆρξα εὐτυχὴς ἐπί τινας μῆνας· ὑπῆγα λοιπὸν εἰς τὸν Τάμεσιν.

Ἐνῷ ἐβάδιζον εἴς τινα μικρὰν ὁδὸν ὀνομαζομένην Ὁδὸν τοῦ Ὕδατος (Water Street), ἐςάθην κεκμηκυῖα, καὶ ἐκάθησα ἐπὶ τῶν βαθμίδων καπηλείου τινός. Ἡ κυρία τοῦ καπηλείου τούτου μὲ παρετήρησε, καὶ ἐξῆλθε νὰ μὲ ἀποδιώξῃ· ἀλλ' ἐχρειάζετο ὑπηρέτιδα· τῇ ἐφάνην ὡραία, καὶ αἱ ὡραῖαι ὑπηρέτιδες εἶναι πολύτιμοι εἰς κατάςημα, ὁποῖον ἦτο *Τὰ Παράσημα τοῦ Στέμματος*.

Ἐνταῦθα ἡ Σωσάννα διηγήθη τὸν βίον αὐτῆς κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας τοὺς ὁποίους ἐπέρασεν ἐν τῷ καπηλείῳ τῶν Παρασήμων τοῦ Στέμματος τὰς βαρείας ἐργασίας εἰς τὰς ὁποίας τὴν κατεδίκασαν, τοὺς ἀκολάςους τρόπους τῶν συχναζόντων εἰς τὸ συνδιαλεκτήριον, τὰς κτηνώδης ὕβρεις τῶν μεθύσων τῆς *τάπας*, τὴν διεςταυρωμένην καὶ ἐπίμονον τυραννίαν τῆς Κυρὰ Βουρνέττας, ἥτις διὰ τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον ἔδιδεν αὐτῇ, ἐνόμιζεν ὅτι ἐδικαιοῦτο νὰ τὴν μεταχειρίζεται ὡς δούλην ἀργυρώνητον.

Τέλος ἔρθασεν εἰς τὴν ἑσπέραν ἐκείνην τῆς κυριακῆς, καθ' ἣν ἡ Κυρὰ Βουρνέττα παραφερθεῖσα τὴν ἐρράπισεν εἰς τὸ πρόσωπον.

—Ἐπανέλαβον τὸν δρόμον μου πρὸς τὸν Τάμεσιν, ἐξηκολούθησε λέγουσα, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλον νὰ πράξω ἁμάρτημα,—τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἴσως μοῦ συγχωρήσει ὁ θεὸς διὰ τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν δυστυχίαν μου,—ἀπήντησα τὸν τυφλὸν Τυρρέλον.

—Ἀ! ἀ! ἐψιθύρισεν ἡ μικρὰ Γαλλίς, ἥτις ἐδιπλασίασε τὴν προσοχὴν αὐτῆς.

Ὁ Τυρρέλος ἐσιώπα.

—Κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον, μυλόρδε, ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις, ὡς σᾶς προεῖπον, δὲν ἔβλεπον τίποτε ὡσανεὶ ὑπῆρχε παραπέτασμα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου· δὲν ἤμην εὐαίσθητος εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς μόνην τὴν ἐνθύμησίν σας, ἥτις ἦτο ἐνταυτῷ ἡ μόνη παρηγορία καὶ τὸ πικρότατον πάθος μου· καὶ ὅμως τὸ πρόσωπον τοῦ τυφλοῦ τούτου ὅστις ἤρχετο ἐνίοτε εἰς τὸ καπηλεῖον μοὶ εἶχε προξενήσει μικράν τινα ἐντύπωσιν Μοὶ ἐφαίνετο ἐνίοτε ὅτι οἱ ὀφθαλμοί του ςερούμενοι τοῦ φωτὸς προσηλοῦντο ἐπ' ἐμὲ κατὰ προτίμησιν ἢ εἰς πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον...

Ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ταμέσεως, μὲ κατέλαβε παραλογισμὸς τρομερὸς καὶ παράδοξος. Ἐνῷ ὁ Τυρρέλος μὲ ἐκράτει ἐκ τοῦ βραχίονος, ἡ λάμψις ἀνημμένης λαμπάδος ἔν τινι γειτονικῇ οἰκίᾳ διέθη ταχέως ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ ἐνόμισα ὅτι εἶδον...

Ἡ ὡραία κόρη ἐδίςασε.

—Τελειώσατε τὸν λόγον σας, κυρία μου, εἶπεν ὁ Λάνσεςτερ μετὰ περιεργείας.

Ἡ μικρὰ Γαλλὶς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔμπρός, ἵνα ἀκούσῃ κάλλιον· ἀλλὰ τὴν ςιγμὴν ταύτην αἱ δύο χεῖρες τοῦ τυφλοῦ προσεκολλήθησαν ἐπὶ τῶν ὤτων αὐτῆς, καὶ τὴν κατέςησαν κωφήν.

—Ἐνόμισα ὅτι εἶδον τὸ φάντασμα τοῦ πατρός μου, μυλόρδε! εἶπεν ἡ Σωσάννα βιγῶσα.

Ὁ Βρίαν ἔκαμε κίνημα ἐκπλήξεως.

—Τοῦτο εἶναι παράδοξον, ἐψιθύρισε,—παράδοξον... Ὦ! ἐνταῦθα ἐνυπάρχει καταχθόνιόν τι μυςήριον... Θέλω τὸ ἀνακαλύψει, κυρία μου!

Ὁ Τυρρέλος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους περιφρονητικῶς καὶ ἀπέσυρε τὰς χεῖράς του ἀποδίδων οὕτω τὴν χρῆσιν τῆς ἀκοῆς εἰς τὴν Κυρίαν δουκέσσαν τῆς Γέβρης.

Ἡ Σωσάννα ἐξακολουθοῦσα τὴν ἱςορίαν αὐτῆς διηγήθη τὴν ἄφιξίν της εἰς Οὐΐπολ-Στρὴτ, τὴν πολυτέλειαν δι' ἧς περιέβαλον αὐτὴν αἴφνης, καὶ τὰς ἀπειλὰς τὰς ὁποίας ἔκαμον πρὸς αὐτήν. Ὡμίλησε περὶ τῆς συμβάσης σκηνῆς παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Πέρσηβαλ, καὶ ἐπρόφερε μάλιςτα τὴν περίφημον λέξιν τοῦ συνθήματος:—*Ὁ μιος τῆς κυκτός.*

Ὅτε ἐτελείωσεν, ἐςράφη πρὸς τὸν Λάνσεςτερ, καὶ προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς μεγάλους καὶ μέλαινας ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, τῶν ὁποίων τὰ βλέφαρα ἔκλιναν μετ' οὐ πολύ, ἐνῷ ἔλεγεν ἡσύχως.

—Ἤδη ἠξεύρετε τὰ πάντα, μυλόρδε· δὲν σᾶς ἔκρυψα οὐδέν· σᾶς ἤνοιξα ὁλοτελῶς τὴν θύραν τῆς ψυχῆς μου, καὶ ὑμεῖς δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε, ἂν εἶμαι ἄξία εἰςέτι νὰ σᾶς ἀγαπῶ.

Ὁ Βρίαν δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως.—Δύο δάκρυα ἔρρευσαν διὰ τῶν μεταξωτῶν βλεφαρίδων τῆς ὡραίας κόρης.

—Μυλόρδε, ἐψιθύρισε, περιμένω, καὶ πάσχω...

Ὁ Βρίαν ἐσκίρτησε καὶ ἔθεσεν περιπαθῶς τὰ χείλη του ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς Σωσάννης.

—Κυρία μου, εἶπε μὲ πάθος καὶ σέβας, ὁ ἀνὴρ, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾶτε μᾶς μένει χρεώστης, καὶ ἐὰν δύναται δικαίως νὰ ὑπερηφανευθῇ, πρέπει

νὰ ὑπερηφανεύηται ἐνώπιον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, καὶ ὄχι ἐνώπιον ὑμῶν, ἥτις εἶσθε ἡ δόξα αὐτοῦ. Ἐπάθετε πλείςτας δυςυχίας, καὶ ὑπέςητε αὐτὰς εὐγενῶς. Ὁ καθαρὸς χρυσὸς τῆς καρδίας σας κατ' οὐδὲν ἠμαυρώθη ἐν μέσῳ τοσούτων καὶ τηλικούτων μολυσμάτων.. Ὦ! ὁ θεὸς ἔπλασε τὴν ψυχήν σας ὡραίαν ὡς καὶ τὸ πρόσωπόν σας, ὦ Σωσάννα!..

Ἔκλινε τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ τάπητος.

—Θέλετε νὰ φέρητε τὸ ὄνομα τοῦ Λάνσεςτερ, κυρία μου; ἐπανέλαβε μὲ τὴν χαρίεσσαν καὶ σπανίαν ἐκείνην φιλοφροσύνην, τῆς ὁποίας οἰκογένειαί τινες τοῦ πεζοῦ αἰῶνός μας ἠδυνήθησαν μόναι νὰ διαφυλάξωσι τὰς εὐγενεῖς παραδόσεις.

—Ἐὰν θέλω, μυλόρδε! ἐτραύλισεν ἡ Σωσάννα· —ἐὰν θέλω νὰ γίνω σύζυγός σας!...

Ἔκλινε παράφορος ὑπὸ χαρᾶς καὶ μὴ εὑρίσκουσα λέξεις ἵνα ἐκφράσῃ τὴν χαράν της.

—Ἐλθὲ, ἀνεβόησεν ὁ Βρίαν, ὦ! ἐλθέ· μὴ μείνῃς μηδὲ μίαν ςιγμὴν πλέον ὑπὸ τὴν μεμολυσμένην ταύτην ςέγην... Ἡ Κυρία κόμησσα τοῦ Δερβῆ εἶναι φίλη σου· ἡ οἰκία αὐτῆς θέλει σοὶ χρησιμεύσει ὡς ἀσφαλὲς ἄσυλον μέχρις οὗ λάβω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ ὑπερασπισθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.. Ἐλθέ.

Ἡ Σωσάννα ἠγέρθη περιχαρής.

Εἶμαι ἑτοίμη νὰ σᾶς ἀκολουθήσω, ὦ Βρίαν, εἶπε.

Διευθύνθησαν πρὸς τὴν θύραν.—Ἀλλὰ καθ' ἣν ςιγμὴν ὁ Λάνσεςτερ ἔθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐλατηρίου τοῦ κλείθρου, ἡ θύρα ἠνεώχθη ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ὁ τυφλὸς Τυρρέλος ἐφάνη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

—Εἰσήλθετε μόνος εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, Κύριε δὲ Λάνσεςτερ, εἶπεν ὁ τυφλὸς,—θὰ ἐξέλθετε πάλιν ἐξ αὐτῆς μόνος.

Ἡ Σωσάννα ἔντρομος ἐςηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Βρίαντος.

Οὗτος δὲ ἀπέσυρεν ἡσύχως τὸν βραχίονά του.

Ἐπὶ μίαν ςιγμὴν ἰδέα πάλης ἐφάνη διελθοῦσα τὸ πνεῦμά του. Ὁ ὀφθαλμός του ἐξηκόντισε βλέμμα κεραυνοβόλον καὶ ἐφάνη ἐκλέγων ἐκ τῶν ἀντιπάλων του ποῖον νὰ καταβάλῃ πρῶτον.

Ἀλλὰ σκεφθεὶς ὀλίγον ἀπεκρίθη συγκρατῶν τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

—Ἔςτω, ςὶρ Ἐδμόνδε, θέλω ἐξέλθει μόνος... —ἐντὸς ὀλίγου, κυρία μου, προσέθηκε κλίνων ταχέως εἰς τὸ οὖς τῆς Σωσάννης· δὲν θέλετε μὲ περιμένει ἐπὶ πολὺ, σᾶς ὁμνύω!

Διέθη ταχέως ἐνώπιον τοῦ Τυρρέλου καὶ τῶν βοηθῶν του, κατέβη τὴν κλίμακα, καὶ ὥρμησεν ἔξω. Ἐξελθὼν δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἀνέβη τρέχων τὸ Οὐΐπολ-Στρὴτ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Μαρυλεβώνην. Φθάσας δὲ εἰς τὴν Ὑψηλὴν Ὁδὸν δὲν ἐςάθη εἰμὴ ἐνώπιον τοῦ γραφείου τῆς ἀςυνομίας.

Εἰσαχθεὶς ἀμέσως παρὰ τῷ ὑπαςυνόμῳ ὁ Βρίαν ἔσχε μετ' αὐτοῦ βραχεῖαν συνδιάλεξιν, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὑπάλληλος οὗτος παρέδωκεν εἰς τὰς διαταγάς του ἀξιωματικὸν τῆς ἀςυνομίας καὶ ςῶμα κλητήρων.

Ἡ μικρὰ αὕτη ςπεῖρα ἐμψυχουμένη ὑπὸ τοῦ Βρίαντος κατέβη δρομαίως πρὸς τὸ Οὐΐπολ-Στρήτ.

—Μία ὥρα τὸ πολὺ εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Βρίαντος μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ἀςτυνομικοῦ τάγματος πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ. 9.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔκρουσε τὴν θύραν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως.

—Ὁ Κύριος νὰ εὐλογήσῃ τὴν χαριτόβρυτον Αὐτοῦ Μεγαλειότητα· ἀπεκρίθη σκωπτική τις φωνὴ ἐξ ἑνὸς τῶν παραθύρων τοῦ πρώτου πατώματος.

Τὸ παράθυρον ἐκλείσθη πάλιν.—Μετὰ ἓν λεπτὸν περίπου ἡ θύρα ἠνεώχθη.

Ἡ ἀςυνομία εἰσέβαλεν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν διατηροῦσα τὴν δέουσαν προφύλαξιν. Οὐδεὶς ἐπαρουσιάσθη, ἵνα ἀντιςῇ εἰς τὰς ἐρεύνας αὐτῆς.

Ἠρεύνησαν τὸ οἴκημα ἀπὸ τὸ ὑπόγειον μέχρι τῆς ὀροφῆς. Εὗρον ἔπιπλα ἀνοικτὰ καὶ ἐν ἀταξίᾳ ὡς μετὰ βιαίαν ἀναχώρησιν.

Οὐδεὶς ὑπηρέτης, οὐδεὶς κύριος.

Δὲν ὑπῆρχον πλέον ἵπποι εἰς τὸν ςάβλον καὶ οὐδὲ ἅμαξαι ὑπὸ τὸ ἁμαξοςάσιον.

Ἡ οἰκία ἦτο ἐγκαταλελειμμένη.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

Κεφ. Α'. Ἡ Ἐπαγρύπνησις.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου πατώματος τῆς μεγαλοπρεποῦς οἰκίας τὴν ὁποίαν ὁ Μαρκέσιος δὲ Ῥίο-Σάντος κατῴκει ἐν τῇ Πλατείᾳ Βελγράβης, εὑρίσκετο ἐκτὸς τοῦ ἰδιαιτέρου δωματίου αὐτοῦ σειρὰ θαλάμων κυτρεπισμένων μετὰ τῆς αὐτῆς ὑπερβαλλούσης καὶ φιλοκάλου πολυτελείας, ἥτις καθίςη τὸν Ἰρλανδικὸν οἶκον ὅλον τι ὁμοιόμορφον καὶ ὄντως θαυμάσιον. Οἱ θάλαμοι οὗτοι δὲν ἦσαν προωρισμένοι διὰ σκοπὸν ἰδιαίτερον, καὶ ὅμως δὲν ἔμειναν πάντοτε ἔρημοι ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Ῥίο-Σάντου εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ἀδόμενα τῶν εὐγενῶν τοῦ Λονδίνου διέδιδον ἀόριςτόν τι μυςήριον περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν θαλάμων τούτων.

Παροιμία τις ὅλως ἐσφαλμένη λέγει ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ εἶναι φωνὴ Κυρίου· ἀλλ' ὅσον παράδοξος καὶ ἂν ἦναι *ἡ σοφία τῶν ἐθνῶν*, δὲν προέβη εἰς τοσαύτην παραδοξολογίαν ὥςτε νὰ σχηματίσῃ μάταιόν τι καὶ κοινὸν ἀξίωμα περὶ τῆς φωνῆς τῶν ὑψηλῶν συναναςροφῶν. Ἂν ἐπετρέπετο ἡμῖν νὰ εἴπωμεν τὴν λέξιν ἡμῶν περὶ τούτου, εἰ καὶ δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἀξίωσιν περὶ χαλκεύσεως ἰδεῶν, ἠθέλομεν εἰπεῖν ὅτι εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ διαβόλου.

Τοιαύτη εἶναι ἡ εἰλικρινὴς καὶ ἄδολος γνώμη ἡμῶν.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τοῦτο. Τὸ Δυτικὸν Ἄκρον ὅπερ ἠσχολεῖτο ὑπερμέτρως περὶ τοῦ Ῥίο-Σάντου, ἔμενεν ἐνίοτε ἄνευ ἀσχολίας, ὅτε ὁ μέγας οὗτος μαρκέσιος δὲν ἔπραττεν οὐδὲν παράδοξον ἐπὶ εἰκοσοιτέσσαρας ὥρας. Τότε κατέφευγον εἰς ἐπινοήματα τῆς φαντασίας! Δύο χιλιάδες ποιητικαὶ ψυχαὶ εὐγενῶν κυριῶν ὠνειροπόλουν τέσσαρας χιλιάδας παραδόξων ἱστοριῶν, τῶν ὁποίων διπλάσιος ἀριθμὸς Ἀδωνίδων ἐγίνοντο ἐκδόται ὑπεύθυνοι.

Ῥάπτης τις ἤθελε κάμει τὴν τύχην του μὲ τὸ χιλιοστημόριον τῆς δημοσιότητος, τῆς ὁποίας ἀπήλαυον μῦθοι ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους.

Ὡς πρὸς τὴν μερίδα ἐκείνην τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου τὴν συνήθως ἀκατοίκητον, περὶ ἧς ὁμιλοῦμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἠθέλομεν ἐκπλήξει βαθέως τὸν ἀναγνώστην, ἂν ἐξεθέτομεν αὐτῷ τὸ ἥμισυ τῶν ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας ἐτόλμων νὰ ἐκφέρωσιν αἱ *μῖσι* καὶ αἱ *λαῖδαι* τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας περὶ τῶν κενῶν τούτων θαλάμων.

Ἡ ἧττον τολμηρὰ τῶν ὑποθέσεων τούτων ἐξεφράσθη ὑπὸ τῆς ἀξιοτίμου Κικελίας Κέμπης, νεωτέρας θυγατρὸς τοῦ κόμητος δὲ Δρουμολὸν-Κάσλ, ἥτις εἶπεν ἑσπέραν τινὰ σείουσα τοὺς μακροὺς καὶ ξανθοὺς βοστρύχους αὐτῆς, οἵτινες ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν παιδικῶν παρειῶν της ὅτι ὁ Ῥίο-Σάντος εἶχεν ἐν τοῖς θαλάμοις ἐκείνοις χαρέμιον ἀπηνθισμένον ἐκ τῶν πέντε μερῶν τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀξιότιμος Κικελία Κέμπη, μετὰ ἕνδεκα μῆνας ἔμελλε νὰ γίνῃ δεκαεπτὰ ἐτῶν.

Ἡ ἰδέα ἔσχεν ἐπιτυχίαν τινά, ἐπιτυχίαν θαυμασμοῦ· ἀλλ' ἐξεθρονίσθη ὑπὸ τῆς λαμπρᾶς ἐφευρέσεως τῆς λαίδης Μαργαρίτης Οὐλουερπεμπιλγούδης, ἥτις διϊσχυρίσθη ὅτι ὁ μαρκέσιος εἶχε δώδεκα θαλάμους ἰσοπέδους, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐκοσμεῖτο ὑπὸ εἰκοσιτεσσάρων εἰκόνων γυναικῶν.

Αἱ διακόσαι ἐγδοήκοντα ὀκτὼ αὗται εἰκόνες ἦσαν αἱ τῶν κυριωτέρων ἐρωμένων τοῦ Ῥίο-Σάντου κατὰ τὴν λαίδην Οὐλουερπεμπιλγούδην..

Εἰς τὴν λέξιν *κυριώτεραι* εὗρον ποιητικὸν ὕψος· καὶ τῳόντι ἡ λέξις αὕτη ἔδιδεν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς λαίδης Μαργαρίτας ἔκτασιν ἀπεριόριστον.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι ταῦτα, εὑρίσκομεν πάλιν τὸν Ῥίο-Σάντον εἰς ἕνα τῶν θαλάμων τούτων, ἔνθα οὐδεὶς τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ φίλων ἠδυνήθη νὰ εἰσδύσῃ ποτέ.

Ὁ θάλαμος οὗτος δὲν εἶχεν οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἰδέαν, ἣν ἔπλαττον αἱ ἐξημμέναι φαντασίαι τῶν κυριῶν μας. Οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπέ τις ἐν αὐτῷ εἰμὴ μίαν μόνην εἰκόνα γυναικὸς, οὐδ' ὑπῆρχε τόπος ἱκανὸς, ἵνα τεθῶσιν εἰκοσιτρεῖς ἄλλαι, διότι αἱ διαστάσεις τοῦ δωματίου δὲν ἦσαν ἀρκετὰ μεγάλαι, καὶ δύο μεγάλα κάτοπτρα, ἅτινα ἐπεφαίνοντο λαμπρῶς ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς στιλπνότητος ἐπικρόκου κοκκίνου χρώματος τοιχοκαλύμματος κατελάμβανον σχεδὸν ὅλον τὸ πλάτος.

Ἡ γυναικεία εἰκὼν ἐκρέματο μεταξὺ δύο παραθύρων, τῶν ὁποίων τὰ πυκνὰ παραπετάσματα κατεβίβαζον τὰς πτυχὰς αὐτῶν μέχρι τοῦ ἐδάφους. Ἀπέναντι τῆς εἰκόνος ὑπῆρχε κλίνη. Ὄπισθεν δὲ τῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης ἠκούετο ἡ ὀξύφωνος ἀναπνοὴ ἀνθρώπου κατεχομένου ὑπὸ πυρετοῦ.

Λύχνος κεκαλυμμένος ὑπὸ διαυγοῦς ἔκαιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τὸ ἀσθενὲς φῶς του ἐπάλαιε κατὰ τῶν πρώτων ἀκτίνων τῆς ἡμέρας, αἵτινες ἤδη καθίζων διαυγῆ τὰ καταβιβασμένα παραπετάσματα τῶν παραθύρων.

Ὁ Ῥίο-Σάντος ἐκάθητο ἐπί τινος ἕδρας παρὰ τὴν κλίνην.

Ἡ γυνὴ τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν ἐφαίνετο ἀορίστως ὑπὸ τὰς ἀντιπάλους λάμψεις τοῦ θνήσκοντος λύχνου καὶ τῆς ἀναγεννωμένης ἡμέρας, ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο ὡραία καὶ γλυκεῖα. Ἔκφρασις θελκτικῆς ἀγαθότητος, ἥτις ἐφαίνετο ἐφ' ὅλου αὐτῆς τοῦ προσώπου, δὲν ἀπέκλειεν ἀπ' αὐτοῦ οὔτε τὴν εὐγένειαν οὔτε αὐτὸ τὸ ἐφήμερον καὶ ζηλευτὸν θέλγητρον, τὸ ὁποῖον οἱ εἰδήμονες τῶν τοιούτων ὀνομάζουσι *πληξικάρδιον* (le piquant). Ἐφαίνετο νεωτάτη, καὶ ἐφόρει τὴν ἐνδυμασίαν τῶν κυριῶν τῆς ἐποχῆς τῆς τελευταίας πάλης τῆς Ἀγγλίας κατὰ τῆς Γαλλίας.

Ποιητὴς ἤθελε βεβαίως καταληφθῆ ὑπὸ ἔρωτος πρὸς τὴν χαρίεσσαν ταύτην κόρην, ἂν μόνον ἔβλεπε τὴν εἰκόνα αὐτῆς· ἀλλ' ἡ ἐνδυμασία της ἐχρονολόγει αὐτήν.—Ἡ θελκτικὴ αὕτη νεᾶνις τώρα ἦτο γυνή· δεκαπέντε ἢ δεκακτὼ ἔτη εἶχον παρέλθει ἐπὶ τῶν ἁβρῶν παρειῶν της, καὶ ἴσως ὑπῆρχον ἤδη ῥυτίδες ἐπὶ τοῦ τοσοῦτον λαμπροῦ καὶ συμμέτρου ἐκείνου μετώπου.

Ἕκαστος ἀπήντησεν ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ τὰς ἐφημέρους καὶ ἀορίστους ἐκείνας ὁμοιότητας, αἵτινες προξενοῦσι ζωηρὰν ἐντύπωσιν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἀλλ' ἐξαφανίζονται ἀκολούθως. Τὰς ζητοῦμεν, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσι πλέον· καὶ δύναταί τις μάλιστα νὰ εἴπῃ ὅτι ὅσον ζητοῦμεν αὐτὰς, τοσούτῳ μᾶλλον μᾶς διαφεύγουσι. Βεβαρημένοι ἐπὶ τέλους παραιτούμεθα, καὶ πειθόμεθα ὅτι ἡ παρομοίωσις αὕτη μεταξὺ δύο ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα βλέπομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνόμοια, δὲν ὑπῆρξέ ποτε. Ἦτο πλάνη τῆς φαντασίας, φαντασμήγυρις, ὄνειρον... Ἔπειτα δ' αἴφνης, ὅταν πλέον δὲν συλλογιζώμεθα αὐτὴν, ἡ ἰδιότροπος ὁμοιότης ἀναφαίνεται ζωηροτέρα· μᾶς ἐκπλήττει, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ παραγνωρίσωμεν αὐτήν.

Πόθεν ἄρα προέρχεται τοῦτο; Ἐκ πλείστων βεβαίων πραγμάτων. Ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας, ἐκ τῆς ἐνδυμασίας, ἐκ τῆς διευθετήσεως τῆς κόμης, ἐκ κινήματος τῆς κεφαλῆς, ἐκ μιᾶς χειρονομίας, ἐξ ἑνὸς μηδαμινοῦ πράγματος,—πρὸ πάντων δὲ ἐξ αἰσθήματός τινος μεταβαίνοντος αἴφνης ἐκ τῆς καρδίας ἐπὶ τοῦ προσώπου.

Ταῦτα μόνα ἀρκοῦσι, καὶ ἡ ὁμοιότης ἐξαφανίζεται, ὡς εἶχεν ἀναφανῆ. Θυγάτηρ οὖσα τῆς τύχης, θέλει ἐπανέλθει, τότε μόνον, ὅταν ἡ τύχη ἐπαναγάγῃ αὐτήν.

Βεβαίως ἂν συνηθροίζομεν εἰς τὸ δωμάτιον, ἔνθα διενυκτέρευσεν ὁ Κύριος μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἁπάσας τὰς νεάνιδας, αἵτινες παριστῶσι πρόσωπόν τι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἱστορίᾳ, καὶ ἄν τις τῶν ἀναγνωστῶν μας γενόμενος δεκτὸς εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο δωμάτιον, ἠδύνατο νὰ παραβάλῃ αὐτὰς ἀλληλοδιαδόχως πρὸς τὴν ἀρτίως περιγραφεῖσαν εἰκόνα, ἠθέλομεν στοιχηματίσει ὅτι οὐδεμία αὐτῶν ἤθελε τῷ φανῇ ὅτι ἔχει τὴν ἐλαχίστην σχέσιν πρὸς τὴν εἰκόνα ταύτην...

Ἀλλὰ τοῦτο διότι ἡ Σωσάννα δὲν ἐμειδία ἀπόντος τοῦ Βρίαντος δὲ Λάνσεστερ.

Ἂς καλέσωμεν αὐτόν.—Ἅμα ἐμφανισθῇ, τὸ χαρίεν πρόσωπον τῆς ὡραίας νεάνιδος φαιδρύνεται, ὁ ὀφθαλμὸς αὐτῆς λαμπρύνεται, καὶ τὸ μέτωπόν της ἀκτινοβολεῖ· ἤθελεν εἰπεῖ τις ὅτι θεῖον σέλας καταβαίνει ἵνα σέψῃ τὴν ὡραιότητά της.

Τὸ σέλας τοῦτο εἶναι τὸ μειδίαμά της.

Ἤδη λοιπὸν παρατηρήσατε τὴν Σωσάνναν μειδιῶσαν, παρατηρήσατε δὲ καὶ τὴν εἰκόνα. Δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο τούτων προσώπων, τῶν τοσοῦτον διαφόρων κατὰ τοὺς χαρακτῆρας, ἐκπληκτικὴ ὁμοιότης; Τὸ κοινὸν μειδίαμα παριστᾷ αὐτὰς ὁμοιοτέρας· τότε ἤθελεν εἰπεῖ τις ὅτι εἶναι ἀδελφαί. Ἡ γλυκεῖα μελαγχολία τοῦ μειδιάματος τῆς εἰκόνος συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἐλαφρὰν σκιὰν τῆς κατηφείας, τὴν ὁποίαν ἡ νεᾶνις διατηρεῖ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μειδίαμά της. Ἡ ὀνειροπόλησις τῆς μιᾶς εἶναι ἡ εὐθυμία τῆς ἄλλης. Οἱ χαρακτῆρες αὐτῶν διαφέρουσιν, ὡς καὶ ἡ ἔκφρασις τῶν χαρακτήρων των, διότι ἡ μὲν μία ἔχει τὴν τρυφερὰν χάριν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἡ δ' ἑτέρα τὸ μεγαλόφρον καὶ εὐγενὲς θέλγητρον ἰσχυρᾶς γυναικὸς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀμφοτέρων ἀκτινοβολεῖ ἡ ἀφέλεια τῆς πρώτης ἡλικίας. Μόνον δὲ, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν πάλιν, ἡ μελαγχολία τῆς ὑπὸ τῆς εἰκόνος παριστωμένης νεάνιδος ὁμοιάζει πρὸς τὴν εὐθυμίαν τῆς Σωσάννης.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ νεᾶνις αὕτη φαίνεται ὅτι εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες συνήθως μειδιῶσιν ἀπὸ καρδίας, μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ Σωσάννα δὲν θέλει πλέον ὁμοιάζει πρὸς αὐτήν...

Ἀπέναντι τῆς εἰκόνος, ὡς εἴπομεν, ἔκειτο κλίνη, διὰ τῶν ἡμιανοίκτων παραπετασμάτων τῆς ὁποίας διήρχετο τὸ πυρετῶδες ῥέγχος ἀσθενοῦς.

Ὀσάκις ἡ σβεννυμένη φλὸξ τοῦ λύχνου ἀνυψοῦτο αἴφνης ὑπὸ πνοῆς τοῦ ἀνέμου, καὶ ἐγίνετο λαμπροτέρα, ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ, ἐν τῷ βάθει τοῦ παχοῦ τὸ κάτισχνον πρόσωπον ἀνθρώπου τινός. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ τὸ καταβαρύνον αὐτὸν πάθος τὸν κατεῖχεν ἀκίνητον ἐπὶ τῆς κοιτίδος του. Οἱ ὀφθαλμοί του ἠνοίγοντο ἐκ διαλειμμάτων, ὁτὲ μὲν φλογώδεις καὶ ἐρυθροὶ ἐντὸς τῶν κογχῶν αὐτῶν, ὁτὲ δὲ ἀπειρηκότες, ἐσβεσμένοι καὶ νενεκρωμένοι ὑπὸ τὸ βάρος τῶν βλεφάρων του τὰ ὁποῖα μετὰ μόχθου ἀνύψου. Ἤθελεν εἰσθαι δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις τὰς λεπτομερείας τῶν χαρακτήρων του, διότι ἐκτὸς τοῦ προσκόμματος τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ μέρους, ὅπου ἐφαίνετο ἀορίστως τὸ ἐκλελυμένον τοῦτο πρόσωπον, πυκνὸν γένειον ἐκάλυπτεν αὐτὸ σχεδὸν ὁλόκληρον.

Ὁ μαρκέσιος δὲ Ῥίο-Σάντος καθήμενος ἐπὶ ἕδρας εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἦσαν ἀνοικτὰ τὰ ἀνυψωμένα παραπετάσματα ἐθεώρει τὸν ἀσθενῆ μετ' ἀνησυχίας, καὶ ἐφαίνετο σπαραττόμενος ὑπὸ πυρετοῦ τοσοῦτον σχεδὸν σφοδροῦ ὅσον καὶ τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἦτο ὠχρὸς, καὶ κατείχετο ὑπὸ ἐντελοῦς ἀτονίας. Τὰ βλεφαρά του γενόμενα μελανὰ ὑπὸ τοῦ κόπου ἐφαίνοντο μελάντερα ἐν μέσῳ τῆς νοσώδους λευκότητος τοῦ μετώπου του καὶ τῆς ἐφλογισμένης περιφερείας τῶν ὀφθαλμῶν του. Τὸ σῶμά του, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ἦσαν εἰς ἀξιόλογον συμμετρίαν καὶ προικισμένα μὲ σπανίαν ῥωμαλεότητα κατέπιπτεν ὡσανεὶ πᾶσα δύναμις εἶχεν ἐγκαταλείψει αὐτό. Ἀνέπνεε μετὰ κόπου, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζε πικρὰν κατήφειαν.

Ἑπτὰ ὧραι ἐσήμανον εἰς τὸ κρεμαχὸν ὡρολόγιον παρακειμένου τινὸς θαλάμου· ὁ Ῥιο-Σάντος ἐστράφη μετὰ δυσκολίας, καὶ παρετήρησε τὸ παράθυρον.

—Παρῆλθε μία νὺξ ἀκόμη μετὰ μίαν ἡμέραν ἀργίας, ἐψιθύρισεν·—ὁ ἄνθρωπος οὗτος λέγει τὴν ἀλήθειαν... Θὰ μὲ φονεύσῃ!

Αἰφνίδιος σπασμὸς τοῦ ἀσθενοῦς ἐτάραξε σφοδρῶς τὰ ἐφαπλώματα.

—Καὶ τὰς δύο!... καὶ τὰς δύο! ἀνεβόησε μὲ βαθεῖαν φωνήν.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀνέστη, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἀσθενοῦς χειρόμακτρον διαβεβρεγμένον ὑπὸ ψυχροῦ ὕδατος καὶ ὄξους.

—Καὶ τὰς δύο!... καὶ τὰς δύο! εἶπε πάλιν οὗτος, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἐξασθενουμένη ἐσβέννυτο εἰς συγκεχυμένον μορμυρισμόν.

—Καὶ τὰς δύο! ἐπανέλαβεν ὁ Ῥιο-Σάντος, ὡσανεὶ ἐπειρᾶτο νὰ ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἀσθενοῦς ἐξήγησίν τινα τοῦ λόγου του.—Πρὸ ἓξ ἡμερῶν ἐπαναλαμβάνει τὰς λέξεις ταύτας ἀδιακόπως... Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τί ἔχει κατὰ νοῦν.

Ἐσαύρωσε τὰς χεῖράς του, καὶ ἀθυμία πικροτέρα ἐζωγραφήθη αἴφνης ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

—Φεῦ! εἶπε, πόσον ὀπίσω μένω τοῦ σκοποῦ μου! Ἐγὼ ὅστις ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν δὲν ἀπώλεσα οὐδὲ μίαν ὥραν, ἤδη χάνω ἓξ ἡμέρας καθ' ἣν στιγμὴν ἑκάστη τῶν ἡμερῶν μου ἠδύνατο νὰ ἀξίζῃ ἓν ἔτος!... Ὁ ταλαίπωρος Ἄγκος πάσχει,—καὶ εἶναι ἀδελφὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν τοσαῦται καὶ τηλικαῦται δυστυχίαι δὲν ἠδηνήθησαν νὰ μὲ κάμωσι νὰ λησμονήσω!...Πρέπει νὰ τὸν βοηθήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος, διότι τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλειά μου ἀπομακρύνουσι πᾶσαν βοήθειαν πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ... Ὤ! ἡ προφύλαξις αὕτη εἶναι ἀναγκαία·—ἀλλ' ἤθελα δώσει ἓν ἔτος ἐκ τοῦ βίου μου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐγκαταλίπω τὴν κλίνην ταύτην ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας!.. Εἰκοσιτέσσαρας ὥρας! κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἀποθάνῃ δωδεκάκις!

Κατέπεσε πάλιν ἐπὶ ἕδρας τινός.

—Θεέ μου ἐξακολούθησε νὰ λέγῃ μετά τινων στιγμῶν σιωπὴν καὶ μετὰ φωνῆς τρομούτης ἐκ τῆς ταραχῆς του.—Εὐτυχέστατοι καὶ ἰσχυρότατοι βεβαίως εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἵνα ἐπιτύχωσιν εὐγενοῦς σκοποῦ, ἐνεργοῦσιν εἰς τὸ φανερὸν, καὶ μεταχειρίζονται μόνον μέσα ἐπαινετά. . Ἀκαταδάμαστον βεβαίως δύναμιν ἔχουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀναπολοῦντες τὰς ἀναμνήσεις των οὐδὲν ἄλλο βλέπουσιν ἐν πῷ βάθει τῆς μνήμης των εἰμὴ πράξεις χρηστὰς καὶ ἀφοσιώσεις γενναίας... Ὁ σκοπός μου εἶναι μέγας... μέγας καὶ ὑψηλός! προσέθηκεν ἀνυψῶν αἴφνης τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ·—ἀλλ' ἐφάνην ἀσθενέστατος! μεταξὺ τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ ἐμοῦ ὑπῆρχον ἀνυπέρβλητα προσκόμματα... Ὦ! ἔσφαλα... καὶ ἅπαξ ῥιφθεὶς ἐκτὸς τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἀφέθην εἰς τὸ ὁρμητικὸν ῥεῦμα τῶν παραλόγων παθῶν μου... καὶ ἀναπαυθεὶς ἀπὸ τοὺς γιγαντιαίους μόχθους μου παραδόθην εἰς τρομερὰ ὄργια... Δὲν τολμῶ νὰ ἀναμνησθῶ τὸν παρελθόντα βίον μου... Ἵνα μένω ἀκλόνητος, πρέπει ὁ ὀφθαλμός μου νὰ προσηλοῦται ἀνενδότως εἰς τὰ πρόσω... πρέπει ἀποφεύγων τὸ παρελθόν μου νὰ καταφύγω εἰς τὸ μέλλον... πρέπει νὰ προχωρῶ... Καὶ ὅμως τώρα ἴσταμαι, ὦ θεέ μου! καὶ ὅμως εἷς ἄνθρωπος παρεμβάλλεται εἰς τὴν πορείαν μου!... ἄνθρωπος ὅστις εἶναι ἀδελφός μου, καὶ οὗτινος ἡ θέα ταράττει τὴν συνείδησίν μου... ἄνθρωπος ὅστις γινώσκει ἐκ τῶν ἀπορρήτων μου ὅ,τι ἤθελε χρειασθῆ νὰ μὲ καταστρέψῃ! ..

—Τὸν εἶδον, τὸν εἶδον! εἶπεν ὑποκώφως ὁ Ἄγκος Μὰκ-Φαρλάνης τὴν στιγμὴν ταύτην· εἶδον ἐπὶ τοῦ στήθους του ἐγκεχαραγμένην στρογγύλην καὶ ἐρυθρὰν ὀπήν... καὶ ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων μοὶ εἶπε· —Τὸ αἷμα τὸ κυκλοφοροῦν εἰς τὰς φλέβας σου πρέπει νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς θάνατον.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐθεώρησε τὸν ἀσθενῆ μὲ τρόμον ἀόριστον.

—Νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς θάνατον, ἐπανέλαβε βραδέως·—ἤθελεν εἶσθαι τρομερὰ τιμωρία νὰ ἀποθάνω ἐκ τῆς χειρός σου, Μὰκ-Φαρλάνη!... ἀλλὰ δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ παραπονεθῶ...

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἠκολούθησε μακρὰ σιωπή. Ὁ Ῥιο-Σάντος κεκαλυμμένον ἔχων τὸ πρόσωπον ὑπὸ τῶν χειρῶν του ἐφαίνετο κατεχόμενος ὑπὸ θλιβερῶν σκέψεων.

Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα προυχώρει, καὶ ὁ λύχνος καταβληθεὶς ἔχανεν ἐν μέσῳ τοῦ ἐξωτερικοῦ φωτὸς τὰς τελευταίας λάμψεις τῆς ἐκπνεούσης φλογός του.

—Ἑτοίμασέ μου τὸν Βίλλην, τὸ καλὸν μαῦρον ἄλογόν μου, Δούγκαν δὲ Λήδη! εἶπεν αἴφνης ὁ λαῖρδος μὲ φωνὴν ἠχητικήν·—πρέπει νὰ περάσω τὸν ποταμὸν σήμερον διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Λονδῖνον, ὅπου θὰ φονεύσω τὸν Φέργον Ὀβρεάν, τὸν φονέα τοῦ ἀδελφοῦ μου Μὰκ-Νάβη!

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε κίνημα σιωπηλῆς ὑπακοῆς.

—Θὰ σοῦ ἑτοιμάσω τὸ ἄλογόν σου Βίλλην, Μὰκ-Φαρλάνη, ἀπεκρίθη·—ἀλλὰ καὶ ὁ Φέργος Ὀβρεάνης εἶναι ἀδελφός σου... Δὲν θὰ ἔχῃς πλέον ἀδελφὸν, ὅταν τὸν φονεύσῃς.

Τῷ ὄντι, ἐψιθύρισεν ὁ λαῖρδος, ὅτις ἐταράχθη ὀδυνηρῶς ὑπὸ τὰ ἐφαπλώματά του· τῷ ὄντι!

Ἔπειτα προσέθηκε μετὰ φωνῆς τοσοῦτον συγκεχυμένης ὥστε ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀκούσῃ.

—Δὲν ἔχω πλέον ἀδελφόν! Δὲν ἔχω πλέον θυγατέρας! Τὰς εἶδον! καὶ τὰς δύο!... καὶ τὰς δύο! Ἡ κεφαλὴ του κατέπεσε βαρεῖα ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀνέζη καὶ διέτεινε τὰ κεκμηκότα μέλη του. Ἔπειτα δὲ ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον τοῦ ὁποίου ἠνέῳξε τὰ παραπετάσματα.

Ὁ ὀφθαλμός του ἐκλείσθη πάλιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον προσβολὴν τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας· καὶ ἂν μάρτυς τις προσεκαλεῖτο νὰ καταλάβῃ τὸ μυστικὸν τῆς ἀπομονώσεώς του, ἤθελεν εἶσθαι θλιβερὸν θέαμα δι' αὐτὸν ἡ μεγάλη φθορὰ ἡ γεγραμμένη μὲ ὁρατὰ σημεῖα ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ μαρκεσίου, τοῦ ἄλλοτε τοσοῦτον μεγαλοπρεποῦς.

Ἐνόμιζέ τις ὅτι δάκτυλος Θεοῦ ἤγγισεν αὐτὸν ὡς τὸν Ναβουχοδονόσωρα· δὲν ἦτο πλέον ἄλλο εἰμὴ ἡ σκιὰ ἑαυτοῦ.

Ὁ θάλαμος ἐν ᾧ ἵστατο, ἔβλεπεν εἰς στενὴν πάροδον φέρουσαν διὰ τῶν στάβλων τῆς οἰκίας του εἰς τὴν Πλατεῖαν τῆς Βελγράβης. Ἡ πάροδος ἦτο ἤδη πλήρης ἱπποκόμων.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐθεώρει αὐτοὺς μὲ βλέμμα ζηλότυπον.

—Πόσον εἶναι εὐτυχεῖς! ἐψιθύρισεν ἐπὶ τέλους· —ἡ ζωὴ αὐτῶν παρέρχεται ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου κόπου εἰμὴ τοῦ σωματικοῦ... Ἔχουσι φίλους, οἵτινες ἤθελον ἀντικαταστήσει αὐτοὺς ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἐξακολουθήσει τὸ ἔργον των, ἂν ἤθελε διακοπῆ κατὰ τύχην... Ἀλλ' ἐγώ! ὦ! ἐγὼ εἶμαι μόνος! Τὸ ἔργον μου, ἅπαν τὸ ἔργον μου ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ! Ἰδοὺ ὁ μόνος ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεκάλυψα μικρόν τι μέρος τῆς ψυχῆς μου, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος παραφρονεῖ καὶ ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις μου εἰς παράφρονα πάλιν.

Μὲ φονεύει κατὰ μικρὸν πρὶν μὲ θανατώσῃ διὰ μιᾶς πληγῆς, ὡς βεβαίως θέλει πράξει ποτὲ τοῦτο ἐν τῇ μανίᾳ του.

Ἀνύψωσε σφοδρῶς τὰς χειρίδας τοῦ οἰκιακοῦ ἱματίου του.

—Μωλωπίζει τοὺς βραχίονάς μου, ἐξακολούθησε νὰ λέγῃ· οἱ ὄνυχες αὐτοῦ κατέσχισαν τὸ σῆθός μου!... Ὁ πυρετὸς τὸν καθιστᾷ ἰσχυρόν... Χθὲς ἐκρατήθη ἡ ἀναπνοή μου, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἔμελλον νὰ ἀποθάνω ὑπὸ τὸ μανιῶδες σφίγξιμόν του... Θεέ μου! Θεέ μου! ἐλέησόν με—ὄχι δι' ἐμαυτὸν ἀλλὰ διὰ τόσους δυστυχεῖς οἵτινες πάσχουσι, καὶ τῶν ὁποίων ἐπεθύμουν νὰ γίνω σωτήρ...

—Ὁ Ῥιο-Σάντος! ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος εἰρωνικῶς·—ὀνομάζεται τώρα Ῥιο-Σάντος... Ἐγὼ ἠξεύρω τί εἶναι αὐτὸς ὁ Ῥιο-Σάντος... Εἶναι ὁ Φέργος

ὁ λῃστὴς τῆς κοιλάδος τοῦ Τεβιότου, Φέργος ὁ δολοφόνος... ὁ Φέργος, τὸν ὁποῖον δὲν φονεύω, διότι ἡ καρδία μου χαυνοῦται ἐνώπιον ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον ἠγάπησα... Ἀλλὰ θέλω ἐνθαῤῥυνθῆ διὰ νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν φωνὴν τῶν ὀνείρων μου. Ἑτοίμασε τὸ ἄλογόν μου, Δούγκαν δὲ Λήδη!

Ὁ Ῥιο-Σάντος τὸν ἤκουε περίλυπος.—Αὕτη ἡ ἀνεχέμυθος παραφροσύνη τοῦ Ἄγκου Μὰκ-Φαρλάνη ὑπεχρέου τὸν μαρκέσιον νὰ προσκολλᾶται εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του. Ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν εἶχεν οὐδένα ἔμπιστον, καὶ δὲν ἔπρεπεν οὐδὲν οὖς νὰ ἀκούσῃ τὰ κεκρυμμένα ταῦτα μυστικά, τὰ ὁποῖα ἀπεκάλυπτεν ὁ πυρετός.

Ἔμενε λοιπὸν αὐτοῦ ἐκεῖνος οὗτινος τὸ ἔργον ἀρξάμενον πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ διευθυνόμενον ἔκτοτε μὲ ἰσχυρογνωμοσύνην ἀκάματον, προσήγγιζεν εἰς τὸ ὁριστικὸν σημεῖον, ἔμενεν αὐτοῦ, κινδυνεύων νὰ ναυαγήσῃ ἐνώπιον τοῦ λιμένος.

Ἠγάπα τὸν Ἄγκον·—καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ῥιο-Σάντου πᾶν αἴσθημα ἦτο ἰσχυρὸν. Μόνον ὁ ἔρως του, ὅστις ἦτο ἐπίσης ἰσχυρὸς, ἐσβέννυτο ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ.

Ὁ Ἄγκος ἀφοῦ ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, περιεγράφη ἐπὶ τῆς κοιτίδος του ὡσὰν διὰ νὰ ἀποκοιμηθῆ· ὁ δὲ Ῥιο-Σάντος ἀνέπνευσεν. —Ἀλλὰ ταυτοχρόνως σχεδὸν σπασμωδικὸς τρόμος κατέλαβε τὰ μέλη του, ἐνῷ ἡ ὠχρότης του καθίστατο πελιδνοτέρα. Ὁ λαῖρδος εἶχεν ἀνακαθήσει.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐπλησίασεν ἡσύχως εἰς τὴν κλίνην, ἀνύψωσε τὰς χειρίδας του, καὶ ἔσφιγξε τὴν ζώνην τῆς ἐσθῆτός του, ὡσανεὶ ἡτοιμάζετο πρὸς ἀπηλπισμένην πάλην.

Ἐν τούτοις ὁ λαῖρδος ἐμειδία ὑπὸ τὰς ἀνωρθωμένας τρίχας τοῦ ἐν ἀταξίᾳ γενείου του, ἔκαμψε τὴν χειρά του ἐν εἴδει σάλπιγγος, καὶ ἔκαμε κίνημα ὅτι πίνει ποτήριον οὐΐσκι κατὰ σταγῶνας.

Ἔπειτα ἀνέκραξε μὲ φωνὴν εὔθυμον καὶ ἀντηχοῦσαν.

Ὁ λαῖρδος τῆς Κιλλαρβανῆς
Εἶχε δυὸ κόραις νέαις
Στὸν κόσμον δὲν εἶχε κανεὶς
Κόραις τόσον ὡραίαις.

Ἐστάθη· τὰ βλέφαρά του κατέπεσαν, καὶ ἐπανέλαβε βραδέως.

Ἕνα πρωὶ σηκόνεται
Καὶ βλέπει ἕνα λάφι,
Ἀμέσως ἁρματόνεται
Καὶ τρέχει τὸ χωράφι.

Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην στροφὴν ἡ φωνή του εἶχεν ἐξασθενήσει· οἱ ἄγριοι ὀφθαλμοί του περιεστρέφοντο.—Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔτρεμεν.

Ὁ λαῖρδος ἦτο τρομερὸς
Ὁ μόνος τὸ κυνῆγι
Πηδᾷ τὸ ἄλογο κ' ἐμπρὸς,
Τὸ λάφι ποῦ θὰ φύγῃ;

Ὁ Μὰκ-Φαρλάνης ἤσθμαινε· διὰ τῶν ἀποκυρτωθέντων δακτύλων του κατέσχιζε τὸ ἐφάπλωμά του· κάλυμμα αἱματόεν κατέβαινεν ἐπὶ τῶν ὑπερμέτρως ἠνεῳγμένων ὀφθαλμῶν του.—Ὁ Ῥιο-Σάντος συνήγαγε τὰ μέλη του, ὡσανεὶ ἔμελλε νὰ πηδήσῃ εἰς τὰ ἐμπρὸς καὶ νὰ προσβάλῃ ἐχθρὸν ἐπικίνδυνον.

Κεφ. Β'. Ἀγωνία.

Τὸ ἄσμα τῆς Κιλλαρβανῆς περιέχει πολλὰς στροφὰς, καὶ οὐδὲν κοράσιον μεταξὺ τοῦ Τουήδου καὶ τοῦ Κλύδου δὲν ἤθελε δυσκολευθῆ νὰ ψάλλῃ αὐτὰς ὅλας ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας.

Διηγεῖται δὲ ἀφελῶς τὴν ἱστορίαν καλοῦ τινος εὐγενοῦς, ὅστις ἀναχωρεῖ διὰ τὸ κυνήγιον ἀφήσας εἰς τὴν οἰκίαν του τὰς ὡραιοτάτας κόρας του, τὰς ὁποίας *στὸν κόσμον δὲν εἶχε κανεὶς*. Τὸ κυνήγιόν του φέρει αὐτὸν εἰς ἀπώτατα μέρη πέραν τοῦ Πασλέη καὶ πλησιέστατα τῆς Γλασκόβης. Ὁδοιπορεῖ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, διαῤῥήγνυται ὁ ὡραῖος ποικιλίας ἵππος του, καὶ ἐπὶ τέλους δὲν πράττει οὐδὲν λόγου ἄξιον.—Φεῦ! ὅτε ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, οἱ ὀρεινοὶ εἶχον κατερημώσει τὰ θέρη του, καύσει τὰς σιταποθήκας του, καὶ ἀπαγάγει τὰς θυγατέρας του.

Τὰς ὡραιοτάτας θυγατέρας τοῦ κόσμου!

Ἂν ὁ Ῥιο-Σάντος ἠδύνατο ν' ἀκούσῃ μέχρι τέλους τὴν ᾠδὴν ταύτην, ἤθελεν ἀναμφιβόλως μαντεύσει τὴν αἰτίαν τῆς σφοδρᾶς ταύτης λύπης, ἥτις συνεδαύλιζεν ἀδιακόπως τὴν παραφροσύνην τοῦ Ἄγκου. Ἤθελεν ἐννοήσει τὴν σημασίαν τῆς τοσοῦτον συχνάκις ἐπαναλαμβανομένης ταύτης ἐπιφωνήσεως.

—Καὶ τὰς δύο! καὶ τὰς δύο!

Ἀλλ' ὁ πυρετὸς δὲν ἐπέτρεπέ ποτε εἰς τὸν δυστυχῆ πατέρα νὰ ἀποπερατώσῃ τὴν ᾠδὴν ταύτην. Μετὰ τέσσαρας ἢ πέντε στροφὰς ἡ λύπη του ἐκορυφοῦτο· ἔβλεπε τὴν τρομερὰν εἰκόνα τῆς ἀπαγωγῆς τῶν δύο δυστυχῶν τέκνων του ἀποκεκοιμημένων ἐν τῷ ἀκατίῳ τοῦ Βώβη,—καὶ ἐῤῥίπτετο διὰ νὰ τὰς βοηθήσῃ.

Ὅτε ἤρχισε τὴν τετάρτην στροφὴν, τὸ σῶμά του ἤρριζεν ἤδη, καὶ ὅλον τὸ σῶμά του ἔτρεμεν ὑπὸ ἀνικήτου ῥίγους.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐγίνωσκε κάλλιστα τὰ τρομερὰ ταῦτα συμπτώματα. Ἀπὸ ἓξ ἡμερῶν ὑπέμενεν ἑσπέραν τε καὶ πρωΐαν, καὶ ἐνίοτε συχνότερον, τὴν λυσσώδη πάλην τοῦ λαίρδου, ὅστις ἐν τῇ παραφορᾷ αὐτοῦ ἤθελε νὰ πηδήσῃ διὰ τοῦ παραθύρου, ἐλπίζων νὰ εὕρῃ κάτωθεν τὸν Τάμεσιν. Ὁ δὲ Ῥιο-Σάντος ἐξηντλημένος ὑπὸ συνεχοῦς ἀγρυπνίας ὡς καὶ ὑπὸ τῶν παραδόξων μαχῶν του, καθ' ἃς ὁ λαῖρδος ἐδείκνυε τὴν ὑπεράνθρωπον ἐκείνην ῥώμην τῶν πυρεσσόντων, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ καταβάλῃ τις ἀπαιτοῦνται συνήθως πολλοὶ ῥωμαλέοι ἄνδρες, ἠσθάνετο προσεγγίζουσαν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν αἱ δυνάμεις του ἤθελον τὸν ἐγκαταλείψει. Ὥστε κατεχόμενος ἐνώπιον τοῦ κινδύνου τούτου, τὸν ὁποῖον

οὐδεὶς δὲν ἤθελε πιστεύσει, ἀνέμενεν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ἀθληταὶ τοῦ ἀμφιθεάτρου, ἀνέμενε τὴν τελευταίαν σύνθλιψιν,—διότι δὲν ἐπεθύμει τὸν θάνατον τοῦ Ἄγκου,—καὶ ὅμως ὁ θάνατος οὗτος ἤθελεν ἐπαναγάγει τὸν μαρκέσιον εἰς τὴν πολλῷ σοβαροτέραν πάλην του, εἰς τὴν προσφιλῆ ἐκείνην πάλην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφιερώσει τὴν ζωήν του.

Ἀλλ' ὁ Ῥιο-Σάντος ἦτο φύσει τοιοῦτος. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καθ' ἣν ἄνδρες τίμιοι ἤθελον δείξει τὴν μηδαμινότητα τῆς ἀνθρωπίνης τιμιότητος ἐπιθυμοῦντες ἀορίστως ἔκβασιν ὁποιανδήποτε εἰς τὴν ἡράκλειον ταύτην πάλην, ὁ Ῥιο-Σάντος ὑπέμενε, καὶ δὲν εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ σκιὰν ἐγωϊστικῆς ἰδέας.

Ὁ λαῖδρος ἔψαλε μετὰ βραγχώδους φωνῆς, ἥτις ἀντέφασκε μεγάλως πρὸς τὴν ἀφελῆ χάριν τῶν λόγων, τὴν τετάρτην ταύτην στροφήν.

Μὲ τοῦ ἀνέμου τὰ φτερὰ
Τρέχει μέσα σὰ δάση,
Τὸ ἄλογό του λαχταρᾷ,
Τρέχει νὰ τὸ προφθάσῃ.

Μετὰ τοὺς τελευταίους τούτους λόγους προφερθέντας εἰς πένθιμον μέλος, ἐξέπεμψεν οἰμωγὴν σπαρακτικήν.—Ἔπειτα δὲ ἀπέῤῥιψε σφοδρῶς τὰ ἐφαπλώματά του ἀφήσας γυμνὰς τὰς τριχώδεις καὶ κατίσχνους κνήμας του

—Νά ταις ἐκεῖ εἶναι! ἐκεῖ εἶναι! ἀνέκραξε παραφερόμενος· καὶ αἱ δύο.. .καὶ αἱ δύο... μέσ' την βάρκα... Ἀλλ' εἶμαι καλὸς κολυμβητής...

Ἠθέλησε νὰ ῥιφθῇ πρὸς τὸ παράθυρον κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἐνθυμούμενος τὸ παράθυρον ἐκεῖνο τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τὸ ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως. Ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τοῦ Ῥιο-Σάντου, ὅστις τὸν ἥρπασε πάραυτα.

Τότε ἀφῆκε φωνὴν τρομερὰν· οἱ ὀφθαλμοί του ἠρυθρίασαν ὡς νὰ ἦσαν πλήρεις αἵματος, ἡ ἀναπνοή του κατέρλεξε τὸ πρόσωπον τοῦ μαρκεσίου, ἐνῷ οἱ ὄνυχές του εἰσέδυον μανιωδῶς εἰς τὸ δέρμα του.

Ἡ πάλη αὕτη ἦτο τρομερά, ὡς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας βλέπομεν ἐνίοτε εἰς τὰ καταγήματα ἐκεῖνα, ἔνθα δυσυχεῖς τινες δι' εὐτελῆ μισθὸν ἐκτίθενται εἰς τὰς φοβερὰς προσβολὰς τῶν μανιωδῶν παραφρόνων. Ὁ Ἄγκος κινούμενος ὑπὸ ἐσχάτης παραφορᾶς ἐκτύπα, ἔσχιζεν, ἔδακνεν· ἤθελεν εἰπεῖ τις ὅτι ἦτο τίγρις ἐλευθερωθεῖσα ἐκ τῶν ἀλύσεών της.—Εἰς μάτην ὁ Ῥιο-Σάντος ἐπειράτο νὰ τὸν καταβάλῃ. Μὴ δυνάμενος νὰ ἀνταποδίδῃ εἰς τὸν ἀντίπαλόν του ἕκαστον κτύπημα, καὶ περιορίζων τὴν ἀντίστασίν του ἁπλῶς εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίζηται, ἐδέχετο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τρομερὰ κτυπήματα.

Ἠκούετο μόνον ἡ λυσσώδης οἰμωγὴ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ἡ ἀσθμαίνουσα ἀναπνοὴ τοῦ μαρκεσίου.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ κλίνη ἐπλημμυρίσθη ὑπὸ αἵματος.—Ὁ Ἄγκος ἀνεκάθητο ἔχων τὴν μίαν κνήμην ἐκτὸς τῆς κλίνης καὶ τὴν ἑτέραν ἐξηπλωμένην. Εἶχε περιβάλει τὸν βραχίονά του περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ Ῥιο-Σάντου, τὸν ὁποῖον συνέσφιγγεν ὅλαις δυνάμεσι. Διὰ δὲ τῆς ἑτέρας χειρὸς ἐκτύπα ἀκαταπαύστως. Ὁ μαρκέσιος κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ τὸν κατέχῃ εἰς τοιαύτην θέσιν, διότι ἐννόει ὅτι ἂν ὁ λαῖδρος ἔθετε τὸν πόδα κατὰ γῆς, καὶ εὕρισκεν οὕτω ὑποστήριγμα, ἡ ἔφοδός του ἤθελε καταντήσει ἀκατάβλητος. Ὁ Ῥιο-Σάντος ἦτο ῥωμαλέος, καὶ ἡ ἀπηλπισμένη θέσις του ἐπανήγαγεν αὐτῷ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν φυσικὴν ῥώμην του ἐξαντληθεῖσαν ὑπὸ ἑξαημέρου μαρτυρίου. Κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τὸν λαῖδρον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἀπηλλάχθη πλέον ἀπ' αὐτοῦ διὰ τῆς τοιαύτης ἐκβάσεως. Τῷ ὄντι ὁ λαῖδρος ἔμεινεν ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς στιγμὰς ἀκίνητος, ἀλλ' ἐνῷ ὁ Ῥιο-Σάντος ἀνελάμβανε τὴν ἀναπνοήν του ἀνέστη ὁρμητικῶς, τὸν ἥρπασε διὰ τῶν δύο χειρῶν του ἀπὸ τὸν λαιμὸν, καὶ τὸν ἔπνιξεν ἐκπέμπων ἀγρίαν φωνὴν θριάμβου.

Τετέλεσται πλέον· οἱ βραχίονες τοῦ μαρκεσίου κατέπεσαν ἀκίνητοι ἐπὶ τῶν πλευρῶν του. Δὲν ἠδύνατο πλέον οὔτε νὰ ὑπερασπισθῇ, οὔτε νὰ φωνάξῃ εἰς βοήθειαν. Δὲν κατέστη ὅλως ἀναίσθητος, ἀλλ' ἠσθάνετο ἑαυτὸν τοσοῦτον ἀδύνατον καὶ καταβεβλημένον ὑπὸ τὴν ἀγρίαν πίεσιν τῶν σιδηρῶν ἐκείνων χειρῶν περιπτυσσομένων περὶ τὸν λαιμόν του, ὥστε ἡ ὁρμὴ τῆς ἀμύνης ἐσβέσθη ἐν αὐτῷ.

Ἡ ἀγωνία τῆς στιγμῆς ταύτης εἶναι ἀπερίγραπτος. Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔβλεπε τὸν θάνατόν του. Μετ' αὐτοῦ κατέῤῥεε τὸ οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἐπιπόνως εἶχεν ἀνεγείρει, μόνος καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν ἀπὸ τοῦ θεμελίου λίθου μέχρι τῆς κορυφῆς. Οἱ τόσον εὐρεῖς καὶ ἤδη ὥριμοι σκοποί του κατεῤῥέφοντο ὡς φροῦδα ὄνειρα· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἔμπιστον, οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ,—οὐδέν!—ἔμενεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἦτο παντελὴς θάνατος, ἦτο πλέον ἢ θάνατος, ἦτο ναυάγιον ἀφανὲς ἐντὸς τοῦ χάους. Οὐδὲν ἴχνος ἔμελλε νὰ ἐπιζήσῃ μετὰ τὴν τελευτήν του· ἔμελλε νὰ ἀφανισθῇ ὁλοτελῶς, ὡς οἱ αἱρετικοὶ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἔκαιον τὰ πτώματα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βαρβαρότητος, ἵνα διασκορπίσωσιν ἀκολούθως τὴν τέφραν αὐτῶν εἰς τὸν ἄνεμον.

Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην στιγμὴν μετενόησε πικρῶς, διότι ἐθυσίασε τὴν ζωήν του εἰς χυδαίαν ἀροσίωσιν.

Δὲν κατηράσθη τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, οὗτινος ἡ παραφροσύνη τὸν ἐφόνευεν, ἀλλὰ κατηράσθη ἑαυτὸν, καὶ ἐθεώρησε τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ περιφρονητικῶς.

—Ἡ ζωή του δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτόν. Ἐκθέτων δὲ αὐτὴν εἰς κίνδυνον, εἶχε παρανομήσει· στερούμενος αὐτῆς ἀπέδιδε διὰ μιᾶς εἰς τὸν χαρακτῆρά του τὰ ἀνθρώπινα ὅρια, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐνόμιζεν ὅτι ὑπερέβαινεν. Ἐγίνετο πάλιν ὅμοιος πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἐγίνετο νήπιον, ἐγκατέλιπεν ὁλόκληρον ἔθνος διὰ νὰ προσπαθήσῃ ματαίως νὰ σώσῃ ἕνα μανιώδη! Καὶ ἐνῷ ὠνειρεύ-